

У НОМЕР:

Історична зустріч європейських дипломатів

Учора Голова Верховної Ради України Арсеній Яценюк зустрівся з трійкою очільників ЄС: заступником міністра закордонних справ Словенії Матіашем Шінковцем, Державним секретарем Французької Республіки у справах ЄС Жан-П'єром Жуїє та Комісаром ЄС з питань зовнішньої політики Бенітою Ферреро-Вальднер.

► СТОР. 2

Опозиція і коаліція: ніхто не хоче поступатися принципами

Ранкове засідання 14 лютого

Учора сесійне засідання знову не відбулося, оскільки, як і у середу, фракція Партії регіонів продовжувала блокувати трибуну. Компромісу не вдалося досягти навіть під час зустрічі фракції Партії регіонів із Головою Верховної Ради Арсенієм Яценюком, яка відбулася в середу.

► СТОР. 2

Сам на сам з тестом

залишаються цьогорічні випускники українських шкіл, які мають бажання вступити до вищих навчальних закладів

І це міністр освіти та науки України Іван Вакарчук вважає неабияким досягненням. Оскільки саме тестування унеможливить будь-який особистий вплив на абітурієнта, що його раніше мали члени приймальної комісії. Взагалі головний освітянин країни наголосив, що впровадження національної системи незалежного тестування є чільним пріоритетом освітньої політики уряду України загалом, і Міністерства освіти та науки зокрема. А ще на вчорашній спільній із директором Українського центру оцінювання якості освіти (УЦОЯО) Ігорем Лікарчуком прес-конференції вони нагадали, що 20 лютого завершується термін реєстрації для зовнішнього тестування.

► СТОР. 10

КОРОТКО

□ Автоперевізники 20 лютого мають намір провести акції протесту біля стін Кабміну, Мінтрансв'язку і МВС.

□ Президент України Віктор Ющенко 21–22 лютого візьме участь у неформальній зустрічі глав держав–учасниць СНД.

□ На Луганщині через аварію на газопроводі без газопостачання залишилося майже 200 приватних будинків.

□ В аеропорту «Бориспіль» здійснив аварійну посадку літак Як-42, на борту якого перебували 68 осіб.

□ У Рівненській області в ДТП постраждали четверо громадян Білорусі.

(За повідомленнями УНІАН).

У Дніпропетровську відновили будівництво метро

Фото Миколи М'ЯКШИКОВА (Укрінформ).

У місті активізували спорудження метрополітену. В даний час роботи тривають на рівнях № 11, 12, 14, де вже здійснили 21 метр проходки. Протягом лютого планують пройти ще 30—35 метрів. За

словами начальника «Дніпромметробуду» Сергія Доценка, нині будівництво забезпечене матеріальними і людськими ресурсами.

На знімку: працює слюсар Олексій Гусенко.

ПОДІЇ

Київ і Осло спростили візовий режим

Посол України в Королівстві Норвегії Ігор Сагач і генеральний секретар МЗС Норвегії Бйорн Гріделанд в Осло підписали угоди про спрощене оформлення віз і про реадмісію. Перший документ передбачає істотні переваги для наших громадян, зокрема, зазначає категорії українців, котрі мають право на 5-річні візи. Серед них — журналісти, підприємці, члени офіційних делегацій, а також близькі родичі громадян України, що мають право на проживання в Норвегії. А безплатні візи зможуть одержати учні, студенти, діти, пенсіонери, журналісти, професійні перевізники, інваліди та супровідні особи, громадяни, які подорожують з гуманітарною метою, а також представники центральних і місцевих органів влади. Консульський збір, зафіксований в угоді, становитиме 35 євро. Положення договору про реадмісію встановлюють зобов'язання сторін приймати без зайвих формальностей власних громадян, які порушили режим перебування на території другої сторони, а також громадян третіх країн — за умови надання відповідних документів, інформує прес-служба МЗС України.

У рік Щура гризуни почуваються привільно

На Тернопільщині чисельність гризунів уже перевищує епідеміологічний по-

казник. На відкритих територіях вона становить 16, а в населених пунктах — майже 6 особин на тисячу квадратних метрів площі. Причина — скорочено заходи зі знищення гризунів. Протягом останніх десяти років дератизацією охоплено менше третини площ, майже не проводиться вона на територіях населених пунктів, відсутня системна робота на об'єктах житлово-комунального господарства, торгівлі, громадського харчування... Економлячи на цьому, керівни-

ки підприємств та організацій, представники місцевої влади не усвідомлюють масштабів збитків, завданих гризунами. Головний санітарний лікар області Степан Дністрян б'є на сполох: рівень захворюваності особливо небезпечними інфекційними хворобами зростає. Лише минулого року в області зареєстровано 30 випадків захворювання людей на лептоспіроз, шестеро осіб врятувати не вдалося, передає наш тернопільський власкор Любов ЛЕВИЦЬКА.

За шафран Гейфеля — півтисячі гривень штрафу

На базарах, вулицях міст та трасах Закарпаття почали продавати ранні весняні квіти навіть попри те, що окремі рослини — «червонокнижні». Серед них і шафран Гейфеля (народні назви — бриндуші, ряст, рястик, кікерічки), підсніжник білосніжний, білоцвіт весняний та еритроній собачий зуб. Для того, щоб запобігти їх масовому винищенню, Державна екологічна інспекція в області розпочала природоохоронну акцію «Первоцвіт». За шкоду, що заподіюється нищенням цих рослин, передбачено чималі штрафи. Приміром, за еритроній собачий зуб та шафран Гейфеля — 515 гривень, за підсніжник білосніжний та білоцвіт весняний — 257, повідомляє наш закарпатський власкор Іван ГУДЗОВАТИЙ.

На знімку: Володимир Борецько — директор Київського еколого-культурного центру під час рейду з боротьби з незаконним продажем пролісків, який відбувся вчора у столиці.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Віце-канцлер, глава МЗС ФРН Франк-Вальтер Штайнмаєр і Комісар ЄС з питань зовнішніх відносин і політики сусідства Беніта Ферреро-Вальднер.

Фото Миколи ЛАЗАРЕНКА

Історична зустріч європейських дипломатів

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Переговори відбулися після зустрічі міністрів закордонних справ країн-членів ЄС та держав Чорноморського регіону «Чорноморська взаємодія», котра пройшла у столиці. Голова української дипломатії Володимир Огризко заявив, що цю подію можна назвати історичною у зовнішній політиці держави. Він зазначив: «Вперше за всю нашу історію до нас приїхала така велика кількість зарубіжних гостей. Сьогодні в Україні присутні 12 міністрів закордонних справ країн ЄС і Чорноморського регіону, 18 заступників міністрів, понад 20 керівників міжнародних організацій».

Володимир Огризко наголосив, що йдеться про першу історичну зустріч між Євросоюзом і Організацією країн Чорного моря. «Сьогодні ми започатковуємо дуже важливий і цікавий процес. Процес так званої чорноморської взаємодії. Це означає, що ми будемо активно співпрацювати з Євросоюзом у дуже багатьох конкретних нап-

рямках: транспорт, енергетика, безпека, охорона навколишнього середовища, культура та наука».

Відкривав зустріч Президент України Віктор Ющенко. Власне, у вступній промові він зазначив: «Ми віднаходимо якісно нові можливості для прискорення спільної побудови єдиного і неподільного Європейського простору демократії, стабільності і безпеки». На його думку, Чорноморський регіон — це невід’ємна частина єдиної Європи, і співпраця в цьому регіоні має належним чином відповідати загальній логіці європейської інтеграції.

Особливу увагу глава держави звернув на транзитні можливості регіону. Президент підкреслив, що пріоритетним напрямком є здійснення нової енергетичної політики як у нашому регіоні, так і в Європі загалом. Віктор Ющенко також підтвердив запрошення всім присутнім на зустрічі взяти участь 22-23 травня в Енергетичному саміті, який відбудеться у Києві.

Опозиція і коаліція: ніхто не хоче поступатися принципами

ПАРЛАМЕТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 14 лютого

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Як повідомив представник регіоналів Юрій Мірошніченко, під час відвертої розмови глави парламенту із представниками фракції було лише досягнуто домовленості, що «діалог має бути продовжений». За його словами, фракція зацікавлена в тому, щоб парламент працював, а Голова Верховної Ради зацікавлений у тому, щоб у сесійній залі не було протистояння, а тому потрібно шукати компроміс. Таким компромісом, на думку регіоналів, може стати постанова, запропонована народним депутатом Олександром Єфремовим, яка передбачає, що спочатку має відбутися референдум стосовно НАТО, а тільки після цього Україна може приєднатися до плану членства та робити інші кроки в бік альянсу. Ю. Мірошніченко вважає, що фракція БЮТ може погодитися підтримати цю постанову, однак інший член коаліції — фракція «НУ—НС» — у цьому питанні більш непоступлива. Як наслідок — фракція Партії регіонів продовжує блокувати трибуну.

Лідер фракції БЮТ Іван Кириленко, коментуючи найближчі плани, зазначив, що його політична сила готова працювати за порядком денним, але «без діла до сесійної зали не заходитиме». За його словами, БЮТ наполягає на першочерговому розв’язанні резонансних питань, які допоможуть зняти політичну напругу. Йдеться про президентський законопроект про Кабмін, законопроекти про місцеві державні адміністрації та місцеве самоврядування, голосування про скорочення непомірних депутатських пільг та скасування депутатської недоторканності. «Ці питання, обіцяні під час виборів чи не всіма політичними силами, потрібно вирішити не в кінці календші, а на її початку», — зазначив І. Кириленко. А далі парламент має розпочати

роботу над економічними та соціальними законопроектами. Стосовно питання НАТО, то фракція БЮТ вважає його надуманим, бо найближчим часом Україні членство в альянсі все одно не загрожує. А щодо ПДЧ то, за його словами, в ньому на 90 відсотків йдеться про підняття стандартів життя, економіки та демократії, і тільки десять відсотків плану — це військове співробітництво. Відповідаючи на запитання, чи не розглядає коаліція можливості проведення засідання поза межами сесійної зали парламенту, лідер БЮТ зауважив, що не виключає будь-яких варіантів розвитку подій. Проте все-таки, він хотів би, щоб засідання відбувалися у сесійній залі, бо «парламент — це не тільки більшість». Якщо опозиція і надалі блокуватиме роботу Верховної Ради, то І. Кириленко вважає, що коаліція може «зібратися один раз та делегувати Президенту і уряду додаткові повноваження стосовно прийняття рішень в економічній сфері, бо держава не може бути паралізована». А після цього, додав він, можливо йти на дострокові вибори. Лідер фракції БЮТ також прокоментував спільне голосування із фракцією Партії регіонів за закон про державні закупівлі. Він запевнив, що це голосування не може мати жодного відношення до можливого реформатування коаліції, а звинувачувати у цьому БЮТ абсурдно, бо це означало б відставку уряду Юлії Тимошенко. «Коли Президент відкликав цей законопроект про держзакупівлі, ми його теж відкликали з коаліційної угоди. Далі над цим законопроектом працювала робоча група і тільки після того, як за підписом заступника голови секретаріату Президента О. Шлапака надійшов лист, що цей документ можна підтримати у першому читанні, ми за нього проголосували», — наголосив Іван Кириленко. А що цей законопроект підтримала також фракція Партії регіонів, то він не виключає, що таким чином «ця досвідчена політична сила спробувала вбити клин у лави коаліції».

Натомість представник фракції «НУ—НС» Роман Зварич повідомив, що коаліція

поки що не має спільної позиції стосовно законопроекту про держзакупівлі, а тому й не голосувала за нього. Він також підтвердив, що був лист із секретаріату Президента, в якому висловлювалася позиція про підтримку цього законопроекту в першому читанні, але згодом «НУ—НС» переглянув позицію і відкликав свій підпис під законопроектом. За його словами, якщо повернутися до варіанта закону про держзакупівлі 2004 року, то це означатиме, що всі закупівлі мали б здійснюватися у євро, що таким чином загальмується входження до СОТ, оскільки той закон передбачає деякі преференції вітчизняним виробникам, та що учасники конкурсу не

зможуть знизити ціну продажу безпосередньо під час тендеру. Однак, незважаючи на неузгодженість позицій між «НУ—НС» і БЮТ з цього питання, Р. Зварич не бачить жодних підстав для переформатування коаліції. Також він ще раз підтвердив, що питання НАТО для «НУ—НС» є стратегічним і надпринциповим, тому фракція не використовуватиме його у жодних торгах. «Ми готові витримати паузу у захисті Президента, Голови Верховної Ради і Прем’єр-міністра стільки, скільки треба», — заявив він. Але ще раз нагадав, що у середу знову почався відлік часу до можливих дострокових виборів.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА

Підстав для звільнення Генпрокурора немає

Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді відхилити проєкт постанови про висловлення недовіри Генеральному прокурору Олександру Медведьку.

Голова підкомітету з питань парламентського контролю та законодавчого забезпечення реформування органів прокуратури Юрій Прокопчук, аналізуючи наданий Генеральним прокурором звіт про роботу, акцентував на недоліках, головним чином пов’язаних з низьким розкриттям кримінальних справ, зокрема, резонансних. Ю. Прокопчук зазначив, що до комітету надходить багато скарг на роботу Генеральної прокуратури, тому вона «має працювати потужніше». Водночас голова підкомітету зауважив, що він не бачить підстав для звільнення О. Медведька.

Генеральний прокурор погодився з тим, що в його роботі є і недоліки, і порушення. А стосовно розкриття резонансних справ О. Медведько зазначив, що тут йому похвалитися нічим. І хоча, за його словами, конкретних результатів немає, певні напрацювання у слідства все-таки є.

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин рекомендує парламенту прийняти

у другому читанні законопроект «Про внесення змін до деяких законів України (щодо права релігійних організацій на постійне користування земельною ділянкою)». Документом пропонується врегулювати питання щодо надання релігійним організаціям права постійного користування земельними ділянками із земель державної та комунальної власності.

Члени комітету погодилися з поправкою до Земельного кодексу: «права постійного користування земельною ділянкою із земель державної та комунальної власності набувають релігійні організації України, статuti (положення) яких зареєстровано у встановленому законом порядку, виключно під культовими спорудами, для обслуговування культових та допоміжних споруд, а також для будівництва культових та допоміжних споруд».

Народні депутати також врахували пропозицію, за якою «земельні ділянки, які надаються релігійним організаціям в постійне користування під культовими спорудами, а також для будівництва та обслуговування культових та допоміжних споруд, забороняється використовувати для здійснення підприємницької діяльності».

Інформаційне управління Верховної Ради України.

Щоб вивести з «тіні» зарплату

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

У Комітеті Верховної Ради з питань соціальної політики та праці обговорювався проєкт Закону «Про систему збору та обліку єдиного соціального внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування».

Учасники зазначають, що є два принципові питання, не врегульованість яких може призвести до зниження очікуваного ефекту від запровадження соціального внеску.

По-перше, законопроект передбачається, що запровадження єдиної системи збору страхових внесків, їх обліку та контролю за повнотою і своєчасністю сплати, а також єдиної інформаційної системи платників страхових та застрахованих осіб має відбуватися не раніше набрання чинності законом про визначення розміру єдиного соціального внеску.

По-друге, здійснення функцій, пов’язаних з формуванням страхових коштів, формуванням та веденням Державного реєстру соціального страхування, покладатиметься на Пенсійний фонд.

Окрім того, в законопроекті велику увагу приділено внесенню змін до чинного законодавства та дуже ретельно виписані норми про відповідальність за ухилення і

несвоечасність сплати внеску, перешкоджання перевіркам представникам усіх фондів соціального страхування та інші.

Учасники зауважили, що створення правових засад функціонування єдиної системи збору та обліку внесків на загальнообов’язкове державне соціальне страхування має відбуватися з урахуванням методологічних підходів до визначення розміру єдиного соціального внеску та пропорцій його розподілу між роботодавцем і працівником та перерозподілу між усіма фондами соціального страхування. Лише на цих засадах можна розраховувати на реальне зниження навантаження на платників без зменшення обсягів надходжень страхових внесків.

Основні позитивні результати, які очікуються внаслідок прийняття законопроекту, полягають у раціональному використанні коштів, спрямованих на адміністрування збору, обліку та контролю за сплатою страхових внесків; забезпеченні прозорості фінансових потоків для суб’єктів системи загальнообов’язкового державного соціального страхування; зменшенні розміру загальної ставки страхових внесків та виведенні заробітної плати з тіньового сектору за рахунок кращого контролю.

Сергій МЕЛЬНИК.

ЗАЯВА

депутатської фракції «Блок Литвина» про прийняття 12 лютого 2008 року в першому читанні законопроекту «Про внесення змін до Закону України «Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти» (реєстр. №1476-д від 7.02.2008 р.)

Незважаючи на те, що вся країна вже тривалий час є заручником цілком корупційного Закону «Про закупівлю товарів і послуг за державні кошти», що він вже фактично перетворився на проблему національної безпеки, 12 лютого 2008 року Верховна Рада України в першому читанні прийняла лише косметичні зміни до нього, вкотре освятивши його ганебну сутність.

До того ж грубо було порушено регламентні норми, за якими на розгляд мають виноситися усі законопроекти з цього питання. В такий спосіб було знехтувано відповідний проект, запропонований фракцією «Блок Литвина», спрямований на радикальне розв'язання цієї проблеми, — ліквідацію Тендерної палати та Міжвідомчої експертної комісії, встановлення цивілізованого, прозорого порядку.

Голосування за збереження корупційної системи чинного закону 282 народними депутатами з фракцій БЮТ, Партії регіонів та комуністів засвідчило, що економічний корисливий інтерес переважає політичні розбіжності, включаючи ставлення до НАТО, і показало, що конфігурації в парламенті визначатимуться аж ніяк не політичними позиціями.

Ми категорично не погоджуємося з тим брутальним явищем, що суспільству цинічно демонструє випускання пари, оскільки прийнятий за основу проект закону залишає недоторканими всі корупційні схеми в системі державних закупівель, зокрема:

— і сумнозвісну Тендерну палату, як незалежну ні від кого громадську організацію з невластивими, за оцінкою навіть Президента України, повноваженнями;

— і Міжвідомчу комісію з питань закупівель за державні кошти, як монстра з багатьма головами, де ніхто ні за що не відповідає, але без додаткових фінансових вкладень в комісії неможливо отримати позитивні результати;

— і монополні послуги ліцензованих спеціальних друкованих видань Тендерної палати, і монополні інтернет-сайти;

— і надуманий тематичний каталог Тендерної палати, без реєстрації в якому ніхто в Україні не може взяти участі в процедурі тендерних закупівель за державні кошти;

— і обов'язкове тендерне забезпечення в розмірі 15 відсотків від кошторисної вартості закупівлі товарів і послуг.

Якщо тільки минулого року з 66 млрд. гривень закупівель 7 млрд. грн. пішло до кишень тих, хто зацікавлений в консервації такого закону, то відомо, яка «ціна» його дії буде у 2008 році, враховуючи істотне зростання бюджету.

Народні депутати України — члени «Блоку Литвина» вимагають негайної ліквідації корупції та здириництва щодо українських громадян, а відповідно — розгляду запропонованого фракцією законопроекту «Про визнання такими, що втратили чинність, деяких законодавчих актів України з питань державних закупівель» (реєстр. №2010-1 від 7.02.2008 р.).

Депутатська фракція «Блок Литвина» закликає усіх підтримати нашу позицію в національних інтересах України.

Володимир ЛИТВИН,
голова фракції «Блок Литвина»
у Верховній Раді України.

«Народна більшість» намагатиметься тримати владу в рамках закону

Новостворена всеукраїнська громадська організація «Народна більшість» покликана посилити вплив на процеси реформування українського суспільства, налагодити дієвий зв'язок з владою та контроль за її діями в соціально-економічній площині.

Про це заявив голова «Народної більшості», президент УСПП, народний депутат Анатолій Кінах на 1-му з'їзді організації, який відбувся за участі представників понад 300 громадських організацій, голів міст, вчених, майстрів культури.

За словами Анатолія Кінаха, в умовах відсутності політичного консенсусу потрібен потужний громадський рух, який би міг тримати владу в рамках закону, змушувати її забезпечувати розвиток громадянського суспільства. «На часі сформувати політику національної єдності, вибудувати ефективну стратегію країни — конкурентоспроможної, успішної, гідної захищати свої економічні, політичні та національні інтереси, на проведення розумної кадрової політики не за принципом «свій-чужий», а виходячи із професійних, моральних якостей людей, їх здібності працювати на високому рівні державного менеджменту», — впевнений він.

На думку Анатолія Кінаха, дуже важливо, щоб діалог громадськості з владою був постійний, рівноправний, з високою взаємною відповідальністю. «Ініціатива створення «Народної

більшості» має принципове значення як для суспільно-політичного розвитку України, так і всіх складових, які визначають соціально-економічний стан нашого суспільстві і державі в цілому», — зазначив голова організації, додавши, що вважає своїм обов'язком підсилення громадських ініціатив.

Новостворена організація має на меті докласти зусиль для забезпечення широкого представництва громад в органах владної вертикалі — громадських колегіях, радах та комісіях при міністерствах і відомствах, облдержадміністраціях, побудувати їх співпрацю з владою на рівноправній і взаємовідповідальній основі. «Народна більшість» бере на себе зобов'язання всебічно сприяти розвитку місцевого самоврядування, реалізації регіональних ініціатив з удосконалення бюджетної політики, делегуванню прав, повноважень та ресурсів з центрального рівня на регіональний тощо. Одним з найважливіших напрямів роботи громадська організація вважає відродження духовності народу, зміцнення моральних цінностей та реалізацію культурних, виховних проектів у сферах шкільної, середньої та вищої освіти.

Співзасновниками «Народної більшості» виступає ВГО «Народна Рада», ВГО «Громадська Рада» та ВГО «Міжнародна академія козацтва».

Людмила ВОЛОДИМИРСЬКА.

ФОТОФАКТ

У Вінницькій області співробітники «Укрпошти» почали розносити населенню компенсацію знецінених вкладів Ощадбанку. Частині вкладників села Стадниці, які вирішили одержувати гроші в поштовому відділенні, видає їх завідувачка відділення Євдокія Шулепова.

Фото
Олександра ЛАПІНА
(Укрінформ).

Сім'ям загиблих полегшать моральні страждання

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

Незабаром сім'ї, члени яких загинули від нещасного випадку, зможуть отримувати допомогу за спрощеною схемою. В комітеті з питань правової політики готуються внести зміни до Цивільного, Цивільно-процесуального кодексів та декрету Кабміну про державне мито. Якщо це станеться, то полегшиться порядок визнання померлими осіб, які пропали безвісті за обставин, що загрожували їм смертю або дають підстави припустити їх загибель від певного нещасного випадку.

Обґрунтовуючи необхідність прийняття таких змін, народні депутати наголошують на тому, що нині, щоб отримати допомогу, родичам загиблих доводиться звертатися до суду, щоб там установили факт смерті й винесли з цього приводу відповідне рішення. Однак не кожному вдається опанувати себе одразу після нещасного випадку і без певних моральних страждань оббивати пороги казенних будинків. Парламентарії запевняють, що запропоновані нововведення сприятимуть реалізації основних принципів соціальної та правової держави, відображених у першій та третій статтях Конституції. Адже основною метою їхнього законопроекту

визначено «уникнення додаткового психічного та морального навантаження на родичів загиблих».

Зокрема, автори законопроекту пропонують змінити статтю 46 чинного Цивільного кодексу, де йдеться про те, що людину, яка пропала безвісті за обставин, що загрожували їй смертю або дають підставу припускати її загибель від певного нещасного випадку, визнають померлою протягом шести місяців. У новій редакції це положення доповнюється можливістю припустити загибель особи невідкладно.

У Цивільно-процесуальному кодексі до 39 статті пропонується після четвертої частини додати п'яту, яка регламентує, що права, свободи та інтереси фізичних осіб при розгляді справ про оголошення померлими можуть розглядати органи юридичних осіб, котрі діють в межах повноважень разом із профспілковими комітетами, на території яких мав місце нещасний випадок унаслідок надзвичайних ситуацій. У цьому самому документі хочуть відкорегувати статтю 81. Мають намір доповнити її чет-

Автори законопроекту запевняють, що запропоновані зміни:

- * позбавлять родичів загиблих психічного та морального навантаження;
- * удосконалять та спростять схему захисту прав і свобод громадян;
- * нададуть можливість скористатися допомогою органів юридичних осіб, на території яких мав місце нещасний випадок унаслідок надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

верту частину, яка звільняє від оплати витрат на інформаційно-технічне забезпечення, приміром, у випадках відшкодування шкоди, завданої особі

незаконними рішеннями, діями або бездіяльністю органів дізнання, досудового слідства або суду тощо. Сюди заплановано додати шостий пункт, який звільнить від зазначених витрат також і у випадках оголошення фізичної особи померлою внаслідок надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. Парламентарії також хочуть додати до 247 статті, що визначає зміст заяви про визнання фізичної особи безвісно відсутньою, частину, в якій на вимогу заявника органи юридичних осіб, на території яких мав місце нещасний випадок, складають та подають заяву про оголошення фізичної особи по-

мерлою внаслідок трагедії. А доповнення першої частини статті 256 дев'ятим пунктом регламентує, що справи про встановлення фактів, котрі мають юридичне значення щодо смерті особи, яка пропала безвісті за обставин, що загрожували їй смертю, розглядатиме суд.

Якщо зміни, запропоновані членами комітету з питань правової політики, буде ухвалено, в урядовому декреті про державне мито зазначать, що з оголошення фізичної особи померлою внаслідок надзвичайної ситуації техногенного та природного характеру не зніматимуть відрахувань.

Надія СМІЯН.

ТОЧКА ЗОРУ

Народний депутат Михайло Волинець, один із ініціаторів законопроекту:

— Поштохом до внесення законопроекту щодо спрощення порядку розгляду питань надання допомоги сім'ям загиблих стала минулорічна трагедія на шахті ім. Засядька в Донецьку, коли в результаті двох вибухів загинули загалом 106 гірників.

Тіла багатьох із них досі не знайдені, й, на жаль, навряд чи будуть знайдені найближчим часом через затоплення виробничих ділянок, у яких вони перебували. Подібна ситуація після великих аварій на шахтах трапляється майже завжди. За чинним законодавством, якщо немає мертвого тіла, оглянувши яке лікарі засвідчують факт смерті, людина вважається безвісно відсутньою. І лише через півроку після надання їй такого статусу родичі можуть звернутися до суду стосовно визнання її померлою. Вирішення справи може затягнутися ще на два-три місяці. Весь цей час сім'ї загиблих не можуть отримати передбаченої законодавством матеріальної допомоги, бо їх родичі з формально-юридичного погляду нібито є живими.

Розроблений Валерієм Бондиком за участі колег із різних фракцій (одним з яких є і я), законопроект передбачає можливість негайного визнання людини померлою, якщо цей факт з точки зору здорового глузду є абсолютно очевидним.

Ненормальним є також і те, що зараз усі клопоти з установлення факту сплати безвісної відсутності, а потім і смерті загиблого лягають на плечі його родини, яка і так перебуває в шоковому психологічному та скрутному матеріальному стані, втративши годувальника.

Законопроект передбачає, що ці функції переберуть на себе органи, на які покладено розслідування та ліквідацію наслідків аварій, або, якщо вони з цим не будуть в змозі впоратися, — профспілковий комітет. На мою думку, прийняття даного законопроекту є вкрай необхідним виявом елементарного гуманного ставлення держави до членів сімей трудивників, загиблих у техногенних катастрофах.

Переконаний, що його підтримають усі фракції парламенту: як ті, що входять до урядової коаліції, так і опозиційні. Тому, як на мене, реальні терміни прийняття цього законопроекту, як і багатьох інших, давно назрілих та потрібних країні, залежить зараз головним чином від того, коли відновиться нормальна робота вищого законодавчого органу нашої держави, до значної міри заблокована нині суто політичним протистоянням.

Надія СМІЯН.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ПОЛІТИКА

Сєверодонецьк-2

ГОЛОС УКРАЇНИ № 30 (4280)
П'ЯТНИЦЯ, 15 ЛЮТОГО 2008

1. Стратегія нового поневолення

Наша держава знову стоїть перед загрозою підливних дій місцевих і закордонних сил, перед загрозою сепаратистських викликів. У країні діють десятки підливних організацій, які демонстративно руйнують Україну, декларуючи своєю метою повне її знищення.

У Сєверодонецьку намічено провести ще один усеукраїнський з'їзд депутатів усіх рівнів. Цю новину озвучив голова Луганської обласної ради Валерій Голенко. Потреба проведення такого форуму була обговорена організаторами фестивалю «Велике російське слово», який відбувся нещодавно у Криму. Там такі прийнято звернення до керівників країни, в котрому наголошувалося, нібито скликання Сєверодонецького з'їзду — це не політичний захід, а захист російськомовного населення України.

За словами В. Голенка, з'їзд розгляне блок гуманітарних питань, головним з яких буде мовне. Позиція організаторів форуму така: щоб в Україні не було розколу, потрібно визнати російську мову другою державною. Передбачається, що в ньому візьмуть участь представники різних держав і міжнародних структур. Правда, секретар Донецької міськради М. Левченко уточнює, що «з наданням статусу державної російській необхідність говорити російською просто відпадає. Будьмо реалістами. Друга державна мова не більше ніж формальність».

Отже, наступ на українську державність триває. При цьому продовжується використання так званої «мовної проблеми». Адаже надання державного статусу російській мові в Україні насправді є важливим завданням влади сусідньої Росії. Це декларували департамент інформації та преси МЗС Росії наприкінці вересня 2006 р., коли через інформаційну агенцію «РИА-Новости» розповсюдили заяву: «Гонителям російського мови необхідно нарешті осознать, что двуязычие на Украине — это исторически сложившееся явление...». Тому державний статус російської мови в Україні є першим гаслом Партії регіонів, КПУ, ПСПУ та інших проросійських партій. Вони діють услід за керівною настановою МЗС Росії.

«Утверждение границ русского мира — это и отстаивание, и укрепление национальных интересов России... Границы русского мира проходят по границам употребления русского языка». Так заявила дружина російського президента Л. Путіна під час свого головування на конференції «Русский язык как язык межнационального общения в странах Содружества» в Санкт-Петербурзі. Це був форум представницький, з участю «учених, парламентариев и чиновников из бывших республик СССР». Наведемо уривок: «По мнению участников, сегодня русский язык не просто представляет «великую коммуникативную ценность», но и является фактором внешнеполитической активности России. Поэтому резкое сокращение русскоязычного пространства негативно влияет на авторитет страны».

Ось як розуміється в Росії цінність мови та її вплив на авторитет держави. Тому «малоросійські» бійці за права російської мови й авторитет Російської держави мотивують свої дії від універсального «так історично склалося»: до прямих закликів на кшталт: «Усі на захист російської мови від насильницької українізації!». На тому ж форумі в Петербурзі вони яскраво відзначилися. «Однако, по признанию зампреда комитета Верховной Рады по науке и образованию Сергея Дорогунцова, в его стране идет «вытеснение русского языка с образовательного пространства». «Мы слишком увлеклись и наслаждаемся своей независимостью», — говорил цей Дорогунцов. Не вірите? Російська газета «Известия», 7 вересня 2002 року.

Іван ДІЯК

І ось в Росії президентом Путіним оголошується рік російської мови. Напевно, частиною заходів «року мови» став напад на виставку, присвячену сумним роковинам Голодомору-33 в залі української бібліотеки в Москві. На звернення Президента Ющенка з проханням розібратися в цих подіях Путін відповів окремим листом. Він нагадає радше сварку пана на свого підпанка, ніж лист до президента суверенної країни: «К сожалению, в последнее время возникли существенные разногласия. Причем «инициатива» исходит не из Москвы... Речь идет прежде всего о своеобразной трактовке украинской стороной событий нашей общей истории, героизации сотрудничавших с нацистами военных преступников, развязанной в ряде регионов Украины «войне» с историческими памятниками и захоронениями советских воинов-освободителей, усиливающейся дискриминации русского языка, деятельности, направленной на раскол Украинской православной церкви. Эти недружественные шаги уже омрачают атмосферу отношений между нашими государствами. Более того, они могут нанести серьезный ущерб двустороннему сотрудничеству на различных направлениях».

Враховуючи, що цей лист прес-служба Путіна опублікувала 19 грудня 2007 р. — у день обрання Верховною Радою України Ю. Тимошенко главою уряду (відомо, як Москва натякала всіма можливими способами про небажаність для майбутнього України усувати від влади уряд регіоналів і рожево-червоних на чолі з Януковичем) — можна говорити про наявність у Росії чіткої стратегії розширення чи принаймні утримання «границь русского мира» в межах старих радянських кордонів. Ось і активізувалися левченки, голенки, колісниченки, дорогунцови, «євразійські молодики» та подібні до них, відстоюючи думку про безперспективність української мови та необхідність зафіксувати в Україні державний статус взагалі тільки за однією російською.

Навесні 2006 р. Партія регіонів та комуністи протягнули в місцевих радах, де мали більшість, рішення про надання російській мові статусу регіональної. Їх не турбувало ані те, що такий статус просто не передбачений чинним законодавством України, ані те, що місцеві ради не мають повноважень для таких рішень, ані те, що в результаті порушується чинна Конституція України.

Минуло 130 років від відомого указу Олександра II про заборону друкувати та завезення із-за кордону будь-якої україномовної літератури.

Другим важливим моментом є те, що Україна наближається до сумних роковин Голодомору-33, 245-річчя відомого «Валуєвського циркуляру» про заборону україн-

В'ячеслав КОВАЛЬ

ської мови («ніякої окремої малоросійської мови не було і бути не може») та 80-річчя від початку сталінського наступу на політику «українізації», що обернулася початком масових репресій в Україні. 26 квітня 1926 р. Сталін у своєму листі «Тов. Кагановичу та іншим членам ПБ ЦК КП(б)У» дав чітку санкцію на боротьбу проти «національного ухилу». Процес «переборення української культури селянства та асимілювання її вищою російською культурою міста» у вигляді русифікації тривав весь час існування СРСР, незважаючи на словоблуддя про інтернаціоналізм та вільний розвиток національних культур, і був логічним продовженням російської імперської політики. Усі незадоволені ризикували отримати ярлик націоналіста.

Це були удари по обом опорам української нації — селянству та інтелігенції. І сьогодні нащадки тих катів сталінського часу намагаються закінчити цю справу, користуючись безпорадністю й беззахисністю нашої держави перед загрозою сепаратизму.

Одним із провідних центрів розробки політики щодо України в Москві є Інститут країн СНД К. Затуліна. За повторенням його розробок ми можемо спостерігати, вивчаючи програмні документи окремих партій в Україні.

Інтереси Росії у викладі Інституту країн СНД К. Затуліна

Рекомендації інституту Затуліна	Партія регіонів України	КПУ	ПСПУ
Послаблення центральної влади в Україні шляхом федералізації держави	Федералізація України	«Територіальний устрій України з урахуванням специфіки регіонів»	Федералізація України
Надання державного статусу російській мові в Україні	Російська мова має бути державною в Україні	Російська мова має бути державною в Україні	Російська мова має бути державною в Україні
Збереження духовної монополії РПЦ в Україні	Захист канонічного православ'я в Україні у вигляді УПЦ МП	Захист канонічного православ'я України у вигляді УПЦ МП	Офіційна заборона українського православ'я, духовна монополія РПЦ
Втягування України до ЄЕП та Ташкентського оборонного пакту, виключення України з євроатлантичних інтеграційних процесів	Членство в ЄЕП, «Україна без НАТО»	Членство в ЄЕП і Ташкентському пакті, «Україна без НАТО»	Єдина держава з Росією та Білоруссю, «Україна без НАТО»

Розуміючи, що такі відверті дії щодо внесення розколу в Україну не можуть залишитися непоміченими, Путін вирішив «спрацювати на випередження». За Путіним виходить, що це не він зі своїми чекістами, комуністами й політехнологами виробляють в Україні п'яту колону, а Сполучені Штати Америки «почали руйнувати Україну». Таке він заявив під час інтерв'ю американському журналу «Тайм». За словами президента Росії, США «штучно розділили українське суспільство на «проросійські» та «проамериканські» сили, надавши підтримку останнім». Ситуацію в Україні російський лідер назвав небезпечною і закликав

США «залишити Україну в спокої».

Це вже цинізм найвищого ґатунку. Хіба це президент США, а не Путін їздив до України підтримати Януковича на президентських виборах й наперед позовляв його з «перемогою»? Хіба це президент США, а не Путін дозволяє собі повчання і керівні вказівки щодо суверенної країни, ніби царські маніфести й циркуляри генсеків? США, на відміну від Росії, жодного разу не заявляли, що вони мають один погляд щодо Західної України, а інший щодо Східної. Навпаки, всі чільники Сполучених Штатів завжди декларують і намагаються докласти всіх зусиль, щоб Україна була суверенною, незалежною і територіально цілісною країною. Але пана Путіна це не цікавить, тому що є певна стратегічна мета. Ця мета полягає в ізоляції України від міжнародної спільноти, поваленні демократичного режиму в Україні та інкорпорації у сферу російського впливу.

Росія нині веде дуже наступальну політику щодо утвердження свого домінування на пострадянському просторі. І головна проблема для Кремля на цьому просторі — це проблема України, оскільки тут утверджується демократична система влади. Сам факт такого є викликом і дискредитацією режиму Путіна з його судовими процесами над опозицією, фарсом з виборами тощо. Путін не може цього допустити. І його очевидно дуже дратує те, що в нас є проукраїнський президент, з'явилася проукраїнська більшість і уряд.

2. Сепаратизм

У виступах біло-голубих політиків і комуністів багато звинувачень на адресу українських сил, ніби вони розколюють Україну. Це новий винахід ворогів: побачити причини розколу в патріотизмі, а натомість вважати благом дії «уряду національної зради», капітулянтів і зрадників. Але не потрібно особливих поглиблених дос-

гемії та Моравії», Словацької держави і розподілом решти території країни між сусідніми Польщею та Угорщиною. Звичайно, і Москва б знайшла охочих взяти участь у розподілі «української спадщини». Територіальні претензії до нас мають усі наші сусіди. А для демонстративного піклування про захист російськомовного населення до України увійшли 6 російські війська-«визволителі».

Після Криму найбільш небезпечним кроком у цьому напрямі був Всеукраїнський з'їзд місцевого самоврядування у Сєверодонецьку 28 листопада 2004 р., на який прибули 3,5 тис. учасників із 17 областей. Звичайно, тут не обговорювали проблем єднання України, вже не кажучи про те, що деякі з «делегатів» насправді представляли не свій регіон, а тільки самих себе. Кого, наприклад, представляв на з'їзді тодішній голова Київської обласної адміністрації Засуха, якщо абсолютна більшість Київщини проголосувала тоді за Президента Ющенка? Тим часом на з'їзді в присутності мера Москви Лужкова та інших російських представників обговорювали не просто підтримку Януковича, а формування бойових загонів. Делегати тримали гасла «Ми з Росією» та «Путін, спаси нас». Постановили провести референдум і створити Південно-Східну українську автономну республіку зі столицею в Харкові. Саме за таким сценарієм розколювали Україну більшовики у 1918 р. І сам Сєверодонецький з'їзд був не більше ніж копією відомого Харківського з'їзду рад, що відкрив до України дорогу «північним дружинам» з Росії.

До речі, поряд з нами в Молдові в такий само спосіб була утворена Придністровська молдавська республіка. Там теж говорили про «придністровський народ», «нашадків козаків», а у назві демонстративно використовували назву «молдавська», як і «українська» в ПІСУАРІ. Щоправда, на Сєверодонецькому з'їзді окремі «делегати» не утрималися й розкрили одразу весь сценарій: «Потрібно створити не Південно-Східну Україну, а Новоросійську республіку або Малоросію в складі Російської Федерації. Цю республіку повинен очолювати Ю. Лужков». Легко здогадатися, кого насправді представляли ці «делегати». Бо ми знаємо, що вторгнення російських військ завжди відбувалися на прохання місцевих маріонеткових «урядів», часто створених у глибинах самої Росії буквально напередодні вторгнення.

Ситуація була такою небезпечною для стабільності кордонів усієї Європи, що організатори Сєверодонецького з'їзду самі не очікували, яку бурю може спровокувати посягання ними вітер. Практично одразу зробили різкі заяви головнокомандувач об'єднаних сил НАТО та державний секретар США. Останній сказав, що територіальна цілісність України є фундаментальним питанням, яке взагалі не піддається змінам. Після цього Москва дала зворотний хід, і навіть ідейний натхненник малоросійства Кушнар'єв почав пояснювати, що не має нічого спільного з сепаратизмом, і його просто неправильно зрозуміли, коли він погрожував розколом.

Проте в Москві діють за старим російським висловом «не мытьем, так катаньем». Замість кавалерійських наскоків вони перейшли до цілеспрямованої роботи з поступового «розмивання» України. Особливо активізувалася ця робота після приходу Януковича та регіоналів до уряду України — з'явився «дах», під яким було безпечно пророщувати зерна сепаратизму.

12 січня 2006 р. Донецький міськвиконком зареєстрував Кординаційну раду міжрегіональної федерації громадських організацій «Донецька Федеративна Республіка». До її складу увійшли громадські організації (краще б сказати «групи сепаратистів») під назвами «Донецька республіка», «Дніпропетровська республіка», «Луганська республіка», «Запорізька республіка», «Харківська республіка», «Херсонська республіка». Офіційною метою нового об'єднання проголошувалося «сприяння розвитку національної, духовної та культурно-історичної спадщини Донеччини». Згодом «донецькі республіканці» показали, у який спосіб вони збираються сприяти розвитку «спадщини». Вони почали збір підписів за проведення референдуму про створення Донецької республіки у складі південно-східних областей України.

Ці сценарії, що повторюють один одного, мали місце в історії інших держав. Вивчаючи їх досвід, можна передбачити, куди нас тягнуть захисники російськомовного населення. Зокрема, напрошуються паралелі з Чехословаччиною 1937—1938 рр. Там існувала так звана Судето-німецька партія, за котру на травневих виборах 1935 року проголосували кожені два із трьох судетських німців. Партію очолював колишній учитель фізкультури Конрад Генлейн. Він постійно звертався з надуманими звинуваченнями проти чехословацької влади та закликав німців до повстання й приєднання до Німеччини. Кілька разів він зустрічався з Гітлером, був присутній на партійному з'їзді нацистів у Нюрнберзі, а також виступав на німецьких радіостанціях із закликами до втручання в чехословацькі справи. Він проголосив створення судетського добровільного легіону для збройної боротьби проти Чехословацької республіки, таким чином перетворивши її громадян німецької національності до збройних заколотників. Врешті-решт, він утік до Німеччини, проте справу вже було зроблено. Внутрішня ситуація в Чехословаччині була розбурхана і створено умови для перенесення «чехословацького питання» на міжнародний рівень. Далі відбулася відома «мюнхенська зрада», і розпочалася поступова анексія Чехословаччини Німеччиною. Фіналом «політичної» боротьби Генлейна за автономію судетських німців у складі Чехословаччини стало перетворення цієї держави на Протекторат Богемія і Моравія!

Аби утримати під своїм контролем Україну, Росія широко застосовує свої економічні можливості і вплив російських етнічних меншин. Подивимось, як це робила Німеччина?

Німецький капітал ставив перед собою насамперед політичні цілі — загальмувати економічний розвиток молодих країн, зміцнити опори пункти германізму й засади своєї присутності, зберегти німецький елемент і обстановку неспокою та конфліктів. Масштабна торгівельна війна 1925—1934 рр. проти Польщі повинна була довести її «нежиттєздатність». Митна війна сприяла збереженню й зміцненню економічних позицій Німеччини в Польщі. Стосовно Чехословаччини сповна використовувалася її експортно-імпортна залежність, орієнтація на німецькі ринки. Потужна антипольська й античехословацька пропаганда, розгорнута німцями, формувала уявлення про нові держави як «непорозуміння». У низці фальсифікацій, спрямованих на розпалювання національної ворожнечі, було паплюження й применшення ролі у суспільному житті поляків і чехів та перебільшення й вихвалання діяльності німців. Поширювалася теза про «нездатність чехів і поляків творити свою державність». У Польщі робилася ставка на створення антипольських настроїв, на внутрішній розкол суспільства.

Ніби про сучасну Україну йдеться. Офіційні російські заяви, висловлювання політиків, практичні дії Росії фактично є копією аналогічних дій Німеччини 1920-х

років. Той самий стогін про мільйони росіян, що опинилися поза межами Росії в нових державах, як колись гвалт німецької пропаганди про долю німців, які після Першої світової війни опинилися в складі нових східноєвропейських країн. Така ж неухильна боротьба з використанням потенціалу місцевих російських меншин проти укріплення незалежності колишніх республік. І все це разом із галасливою кампанією проти «насильницької українізації», як колись німецька демократія боролася проти слов'янізації німців. Ось назви публікацій лише на шпальтах «Берлінер Анцайгер» за 1924 рік: «Чеська злість проти німецької культури», «Чеський терор», «Страждання німців», «Нечуване насильство» тощо. І все це на тлі зовсім протилежної реальності, як в наші дні галас про «насильницьку українізацію» тим дужчий, чим ближче до остаточної смерті українства.

Для забезпечення своїх загарбницьких планів нацистський Берлін у 1930-х рр. узяв курс на розкол Чехословаччини. Ось і ми в 2008 р. чуємо про підготовку другого Северодонецького з'їзду, за яким настане черга нового «збирання земель» Москвою. Весь історичний досвід Німеччини стає практично картинкою нашого сьогодення, коли замінити слова «німецький» на «російський», «Польща» і «Чехословаччина» — на «Україна» і «Білорусь», «поразка у Першій світовій війні» — на «закінчення холодної війни». Ну а «німецькі національні меншини» — на «російськомовне населення» або «російські громади».

Доки в Україні не утвердиться мова її народу, доти він почуватиметься скривдженим, «нижчим» за інші нації, адже насамперед мова є тим підмурівком, на якому можна збудувати міцну державу, утвердити свою націю як рівну іншим націям. Не можна здобути справжню незалежність, не відчувавши потреби в мові своєї держави. Без неї на нас чекає тільки подальше послаблення Української держави.

3. Послаблення Української держави

У нашій країні є сили, сенс існування котрих — це протидія сильній, міцній, соборній Українській державі. За розробленими московськими політехнологами планами ці сили повинні відіграти головну роль в такому:

- розмивання та знищення національної ідеї українців;
- маргіналізація української мови та культури шляхом законодавчого закріплення в Україні двомовності;
- розпорошення і протиставлення українців один одному за конфесійною, мовною, регіональною ознаками;
- послаблення Української держави через роздмухування внутрішніх суперечок в еліті з фундаментальних питань існування країни, для чого насичувати її органи влади представниками п'ятої колонії, а також через штучне провокування і загострення національних та економічних проблем, енергетичної кризи.

Ці сили оформлені у вигляді маси політичних партій, громадських організацій, псевдорелігійних рухів, різних «союзів», «двіжів», «общин», «блоків» та «братств». Якщо і далі не звертати увагу на їх діяльність, це буде катастрофою для України і українського народу. Адже їм потрібна Україна як аморфний територіальний анклав, де замість нації проживає безнаціональне населення (якщо вже неможливо перетворити їх на справжніх росіян), а державна влада слабка й корумпована. Це дасть можливість цим ділкам творити свої темні справи й грабувати український народ.

Так, найбільше соціально-економічних проблем у Донбасі — регіоні, де завдяки промисловості повинно бути цих проблем найменше. Смертність і травматизм на шахтах поступаються хіба що Китаю. При цьому поряд з небез-

печною важкою працею шахтарі України отримують одну з найменших заробітних плат у Європі та світі. Нехтування норм безпеки під час гонитви господарів шахт за прибутками стає причиною загибелі сотень донбаських шахтарів щороку. Але керівникам обласної та інших місцевих рад немає до цього діла. Вони зайняті черговим Северодонецьким з'їздом, Донецькою республікою, захистом російської мови від української і тому подібними речами. Бо це легше, ніж щоденно працювати над розв'язанням проблем регіону.

Коли внаслідок недбалості влади в Алчевську місто залишилося без тепла посеред майже арктичних зимових холодів, рятувати ситуацію приїхали з усієї України. Київські ремонтники говорили, що аварії, як у Алчевську, їм доводиться ліквідовувати у Києві мало не щотижня. Просто для цього потрібно постійно працювати, приділяти увагу проблемам комунального господарства. А якщо місцева алчевська влада замість цього переймається проблемами російської мови та протидії розширенню НАТО, то прорив трубопроводів і аварії на теплопостачанні будуть невідворотні.

Згодом біда спіткала мешканців Красного Луча Луганської області при 20-градусних морозах.

Обласна рада Луганська замість опікуватися проблемами підготовки теплотрас і комунального господарства переймається проблемами мови, НАТО, регіоналізації, церкви, тим, що скажуть керівники Кремля, а не проблемами народу, який доручив їм високі посади.

Та й хто з місцевої влади Донбасу буде займатися проблемами ремонту й модернізації господарства, якщо на все це давно наклали свої лапи олігархи з керівництва біло-голубої партії? Вони самі при владі, тому іншим залишається тільки обслуговувати інтереси олігархії. А народ відволікають від цих проблем, організовуючи з'їзди у Северодонецьку. Коли народ зайнятий проблемами боротьби з НАТО і українською мовою, він не кине своїх біло-голубих місцевих князів, через бізнесування котрих гинуть сотні шахтарів. Адже саме вони найбільше винні в аваріях на шахтах, бо придумали оплачувати працю трудівників вуглепрому залежно від обсягу видобутку. Ця залежність змушує гірників свідомо порушувати правила техніки безпеки, щоб виконати план, який завжди «горить». Винахідливі шахтарі змушені обманювати контрольню-вимірвальну і керуючу апаратуру. Та кож гірники свідчать, що засекречування справжньої причини аварії — звичайна практика. Це на кораблі за все відповідає капітан, а під час аварій на виробництві — або винних немає, або признають «стрілочника» з молодшого керівного складу.

Наприкінці 2007 р. жовтня ММК імені Ілліча спіямили на несанкціонованому скиданні стоків із цеху шлакопереробки в річку Кальчик. «Після викиду вода в річці змінила колір на біло-зелений і набула різкого запаху сірководню, а на поверхню сплила велика кількість риби з ознаками ядухи», — процитував протокол своїх інспекторів начальник екологічної інспекції Донецької області Анатолій Яцков. Природоохоронна прокуратура «дотяглася» лише до заступника начальника цеху, котрий теоретично може бути притягнутий до відповідальності. Але зрозуміло, що в річку не могли гидити без команди або принаймні мовчазної згоди керівників комбінату.

Техногенне навантаження в Донецькій області — найвище в Європі. Промисловість — це не лише надприбутки, а й, з погляду техногенної й екологічної безпеки, потенційна «діжка з порохом». Загалом у регіоні щорічно в атмосферу викидається, за даними екологічної інспекції, 1,9 млн. тонн шкідливих речовин. Трагедія на шахті ім. Засядька стала прямим наслідком накопичення «критичної маси» недоробок у сфері промислової і техногенної безпеки («Дзеркало тижня». —

24.11.2007). Власники беруть прибутки від роботи промислових підприємств, а працівникам залишається оплачувати це своїм здоров'ям, життям, екологією. Державі ж залишається шукати кошти для виплат родичам загиблих. А власники підприємств не відповідають ані перед законом, ані перед людьми. Вони вище за відповідальність, вони недоторканні. Фактично вони у гонитві за прибутками ведуть неоголошену війну проти власного народу.

На запитання, де найвища ймовірність виникнення чергової техногенної катастрофи, фахівці з промислової безпеки приречено відповідають: та де завгодно. Життя і здоров'я людей постійно перебувають під загрозою. Цього разу постраждали шахтарі. А далі? Мешканці будинку, який стоїть над закинутим шахтним виробком? Астматики, яким трапилося опинитися біля металургійного комбінату в момент викиду за вимкненого фільтра? Або мешканці звичайного будинку, де вибухнув газ, як це сталося в Дніпропетровську? До речі, за висновком Дніпропетровської прокуратури, вибух газу в житловому будинку в Дніпропетровську стався через службове недбалство. Хто завгодно, де завгодно, коли завгодно може стати жертвою «рідної» промисловості. І так буде доти, доки не припиниться ця неоголошена війна олігархів проти українського народу. Війна, в якій місцеві органи влади стають на бік великих грошей.

Гасло, яке обіцяло покращення життя людей вже сьогодні, повністю провалене. Продовжують загострюватися проблеми постачання екологічно чистого продовольства, питної води, тепла, якісних комунальних послуг, хоча плата на них також постійно збільшується. Потребують реконструкції старі теплові мережі й котельні з низьким ККД агрегатів. Дорожчають енергоносії, а питаннями енергозбереження ніхто не займається. Наче застигла промисловість, не розвиваючи виробництва й не створюючи нові робочі місця. Незадовільний стан автошляхів є однією з причин високої аварійності та загибелі в дорожньо-транспортних пригодах щороку такої ж кількості людей, як СРСР втратив за 10 років війни в Афганістані.

Треба було б займатися цими нагальними справами суспільства, а одночасно прозивувати перед народом, чим займалися весь час ті, хто прийшов до влади під гаслом покращення життя вже сьогодні? Але замість з'їзду, де потрібно обговорити стан доріг, проблеми теплопостачання, ціни за комунальні послуги, техногенні катастрофи, незадовільний економічний стан, відсутність робочих місць, галопуюче зростання цін на продовольчі товари, місцеві ради збираються в Северодонецьку перейматися проблемами збереження кордонів «руського мира». Звичайно, йти до народу і звітувати про виконання передвиборних обіцянок дуже важко. Адже розв'язувати життєві проблеми складно. Для цього необхідна кропітка й відповідальна праця, тоді як результат стає помітним не одразу. А провести черговий з'їзд, на якому голосно кричати про переслідування російської мови та войовничо погрозувати розколом країни, багато сил і розуму не треба. Натомість можна відвернути увагу народу від повсякденних насущних проблем і прикрити димовою завісою гасел про російську мову, ЄЄП та антиНАТО власні безпорадність, бездарність і розкрадання держави.

Організатори цієї акції добре розуміють, що в Україні насправді немає проблеми російської мови. Тому для політичної гри на цій темі вони створюють цю проблему штучно, намагаючись усіх переконати в її існуванні та загостренні. Цілі та завдання Северодонецька-2 мають як зовнішній, так і внутрішній чинник.

Зовнішній чинник полягає у впливі Російської держави, котра, стабілізувавши свій стан завдяки надзвичайно вигідній кон'юктурі світових цін на енергоносії, перейшла до експансії, як це завжди

робила у своїй історії. Тут метою Северодонецька-2 є продовжувати розкол України, закріплюючи суперечності за мовним, релігійним, соціально-політичними питаннями. Під гаслами об'єднання України легітимізувати регіональний статус російської мови в частині регіонів, а потім оголосити його державним. Тобто не «згори» (рішенням на загальнодержавному рівні), а «знизу» (від чітко контрольованих п'ятою колоною органів місцевого самоврядування) провести надання державного статусу російській мові.

Після листа-звернення президента Росії В. Путіна до Президента В. Ющенка щодо «гуманітарної агресії» проти російської мови в Україні, стала зрозумілою політика російського «національного лідера» до нашої держави. Усі ці сепаратистські з'їзди, українофобські настрої, боротьба проти так званої «насильницької українізації», захист російської мови і російського канонічного православ'я, регіоналізація України, протидія вступу України до НАТО і об'єднаній Європи, — усе це є політикою Кремля. І якщо раніше її пов'язували з Інститутом країн СНД К. Затуліна, Євразійським союзом молоді, різноманітними московськими центрами політехнологій, то тепер своїм посланням до українського Президента Путін розкрив свої карти. Саме керівництво Росії, кремлівська еліта стоять за спинами п'ятої колони в Україні. Тому не дивно, що ця п'ята колона активізувалася, отримавши умовний сигнал-наказ у вигляді публікації цього путінського листа в засобах масової інформації. Зв'язок між її діями та заявами Кремля прямий та очевидний. Про це треба відкрито говорити та вести боротьбу з виконавцями кремлівських наказів в Україні як з ворогами Українського народу та його державної незалежності.

Усе це робиться задля подальшого послаблення Української держави, щоб у майбутньому Росія знову змогла її поглинути. Над цим працює потужна проросійська п'ята колона. Але в цьому з ними об'єднується й внутрішній чинник — безпорадне, бездарне і злочинне чиновництво. Їм потрібна слабка Україна, щоб продовжувати розграбування нашого народу, щоб уникнути відповідальності за скоєні злочини. Ще трохи вкрати, відвернути увагу від своїх темних справ завісою політичних і мовних конфліктів, купити собі острів десь в океані й втекти, щоб не дістали правоохоронні органи. А далі хоч трава не росте. Ось і вся справжня сутність цих «політиків» Северодонецького штабу.

Першою з'їзду в Северодонецьку були винесені всі політичні оцінки. 1 грудня 2004 р. Верховна Рада України прийняла постанову «Про стабілізацію політичної та соціально-економічної ситуації в Україні та запобігання антиконституційним діям і сепаратистським проявам, що загрожують суверенітету і територіальній цілісності України» (№ 6375-Д). Там було дано конкретні доручення правоохоронним органам (прокуратурі, СБУ, МВС) щодо притягнення до відповідальності посадових осіб, винних у цих сепаратистських проявах. Однак ніхто відповідальності не поніс. Безкарність за злочини породила нові злочини, загрозу повторення сепаратистського сценарію. Так і триватиме далі, якщо ми не покладемо цьому край. Усі органи влади повинні, врешті-решт, виконати свої обов'язки, заради яких вони і створені. Як казав колись більшовик Ленін, «будь-яка революція тільки тоді на щось здатна, коли спроможна захищатися». Те саме можна сказати і про будь-яку державу. Ніхто нам не побудує Україну, крім нас самих. Тільки постійна готовність до оборони, виконання своїх обов'язків можуть стати запорукою процвітання України.

Іван ДІЯК,
народний депутат України
третього скликання,
В'ячеслав КОВАЛЬ,
народний депутат України.

Друкується в рахунок квоти фракції БЮТ.

Усе це робиться задля подальшого послаблення Української держави, щоб у майбутньому Росія знову змогла її поглинути

Учора НАК «Нафтогаз України» погасив 500 млн. грн. боргу за отриманий газ від «Укргазенерго», повідомили у прес-службі Президента України

Європейський союз підтвердив необхідність демілітаризації Придністровського регіону. Про це в Кишиневі заявив спеціальний представник ЄС у Молдові Кальман Міжеї (Укрінформ)

У НОМЕР

► **ЗАКАРПАТТЯ**

Інваліди отримали «Славути»

Минулого тижня ще п'ятеро закарпатців — інваліди війни та загального захворювання отримали спеціальні автомобілі «Славути». Ключі та документи їм вручив в. о. голови облдержадміністрації Іван Балога. На власних автовізках поїхали додому учасники війни Іван Марфинець, Василь Джупенюк, Петро Цюка, інвалід з дитинства Василь Бандур. Спецавтомобіль отримав і Михайло Баков — інвалід загального захворювання II групи.

До слова, минулого року «Славути» забезпечено 120 інвалідів. 64 надійшли за гуманітарною лінією, 56 — за кошти держбюджету. В черзі на забезпечення спецтранспортом перебуває ще більш як дві тисячі осіб.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

► **КРИМ**

Керченську акваторію очищають від мазуту

У Криму тривають очищувальні роботи. Лише за один день в Керчі на узбережжі протоки працівники міського управління МНС збрали 3,5 тонни суміші забруднених мазутом водоростей і піску, очистили майже чотириста метрів території. А на береговій смузі Керченської протоки в Ленінському районі, також на території Челядиновської та Завітненської сільрад зібрано приблизно сотню кілограмів водоростей та нафтопродуктів. Загалом останніми днями рятувальники збрали на узбережжі Керченської протоки майже 18 тонн сумішей нафтопродуктів, які опинилися в морі після штормів і аварій суден.

Віктор ХОМЕНКО.

За хабар відповідай

Дві мешканки Севастополя на власному прикладі спростували усталену думку про те, що одержання хабарів — виняткова привілей чиновників і працівників ДАІ. Голова житлово-будівельного кооперативу свій підпис у договорі оренди підвального приміщення оцінила в тисячу двісті доларів. Після передачі з рук у руки належної суми орендар одержав підписаний договір, а орендодавець — спілкування з працівниками правоохоронних структур. У значно скромнішу суму оцінила свою прихильність лікар медико-соціальної експертної комісії. За визнання хворого інвалідом третьої групи медпрацівник зажадала сто доларів, а трохи по тому — ще двісті. Обґрунтованість саме такої суми вивчають у Нахімовському районному суді Севастополя.

Микола МАГДИЧ.

► **ЛУГАНСЬК**

Безпека шахт підвищується

На шахті «Молодогвардійська» вугільної компанії «Краснодонвугілля» введено в експлуатацію повітроподавальну свердловину діаметром 2,3 м і глибиною 617 м. Її облаштовано для поліпшення провітрювання гірських виробок і забезпечення належного рівня промислової безпеки за газовим чинником.

Вл. інф.

Чий текст за кадром?

25 млн. грн. на рік необхідно для дублювання іноземних фільмів

Кіна не буде! Дистриб'ютори і демонстратори фільмів погрожують закриттям кінотеатрів. Це реакція на рішення Конституційного Суду про обов'язковий стовідсотковий дубляж іноземних фільмів, що виходять у кінопрокат, українською мовою. Відповідний указ підписано міністром культури.

При цьому в кожного учасника конфліктної ситуації — своя правда. Дистриб'юторські компанії стверджують: цілковита українізація кінопрокату несе їм колосальні збитки. І апелюють до настроїв глядача (здебільшого східних регіонів), який бажає дивитися «російськомовне» кіно. Усе почалося з французької комедії «Астерікс на Олімпійських іграх», що була запланована до показу в січні-лютому, ще до ухвалення рішення КСУ. Ця картина, закуплена з російським дубляжем, не одержала прокатного посвідчення. Оponentи твердої позиції Мінкульту кажуть про подальшу економічну нецільність прокату картин іноземного виробництва в Україні. І попереджають, що обсяг фільмів у вітчизняних кінотеатрах скоротиться в 3—5 разів. Утім, як і кількість глядачів.

Голова Держслужби кінематографа Ганна Чміль обіцяє

реагувати з розумінням на такі акції протесту. Але при цьому заявляє: є норма національного законодавства, яку не можна порушувати.

— Ми пропонуємо прирівняти дубльовані фільми під час показу в кінотеатрах до національних фільмів, щоб зняти з квитка ПДВ. Це стане хорошою протекцією і для демонстратора, і для глядача. Але треба, щоб парламент уніс відповідні зміни в закон, — каже Ганна Чміль.

Крім цього, вона обіцяє, що Мінкульт візьме на себе фінансові витрати на дублювання артхаусного кіно — фестивальных, авторських фільмів.

Але, схоже, такі заходи не примирять конфліктуючі сторони. Ціна питання більша. Тільки на дублювання іноземних фільмів необхідно 25 млн. грн. на рік.

Чиновники відстоюють букву закону і європейську

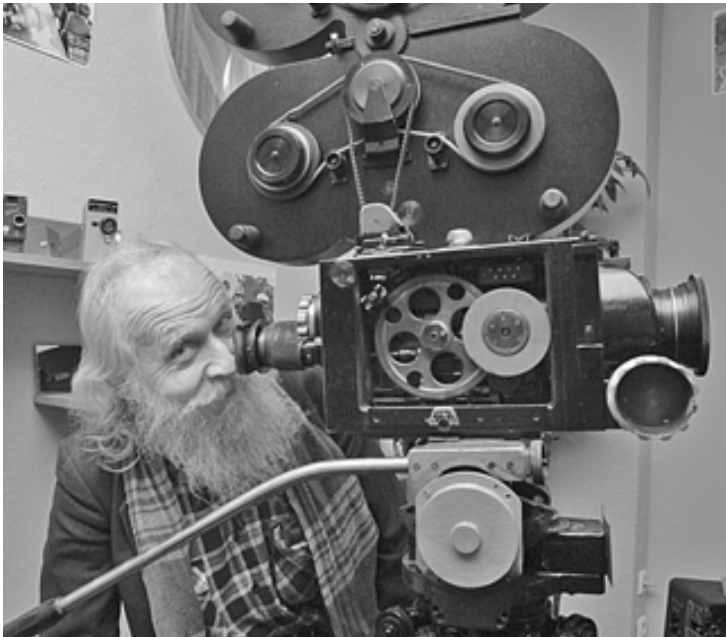

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА (із архіву «Голосу України»).

практику. А також нагадують незадоволенням, що в січні 2007 року дистриб'ютори і демонстратори добровільно підписали з Міністерством культури і туризму меморандум і зобов'язалися дублювати (озвучувати чи титрувати) українською фільмокопію іноземного виробництва. Дистриб'ютори підраховують

збитки і протестують проти таких поспішних заходів. У цій історії є і закадровий текст. Одні вважають його політичним. Мовляв, триває боротьба за російськомовний електорат. Інші — економічним, вбачаючи «за кадром» історію лобювання інтересів певної компанії...

Ольга ВІТЕР.

Кіно буде. Без ПДВ і, сподіваємося, «худоби»

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ

Смішна за формою затятість протестувальників проти дублювання фільмів українською мовою за змістом нагадує мені «принципову» позицію нашого земляка — харків'янина Андрія, який емігрував до Штатів, бо не хотів, щоб хтось «ламав його мову». «Чому мене мають привчати до української, якщо я все життя розмовляв російською», — обурився він на моє безневинне запитання, чи не хочеться йому додому. Щоправда, на знак солідарності з його «позицією» американці не здогадалися оголосити російську державною, і доводиться тепер бідолашному землячкові «пам'ятати язик» об англійську, що в нього не дуже добре виходить.

Щоб краще виходило в нашому випадку, Державна служба кінематографії пропонує скасувати ПДВ з дубльованих українською мовою фільмів, прирівнявши їх у такий спосіб до стрічок національного виробництва. Як пояснює голова служби Ганна Чміль, це стимулюватиме кінобізнес ліпше, ніж словесна пропаганда, адже скасування податку на додану вартість зменшить вартість квитків до кінотеатрів. Відповідний законопроект, уточнює пані

Чміль, уже внесено на розгляд Верховної Ради.

Що стосується глядачів, то доведеться звикати: як відомо, за рішенням Конституційного Суду Держслужба кінематографії не має права видавати прокатні посвідчення на не дубльовані державною мовою фільми іноземного виробництва. Хто вперто не розуміє української, може скористатися досвідом уже згаданого Андрія і перебрисати ближче до Голівуда. Втім, тамтешні виробники поки що також не здогадалися адаптувати свої стрічки до розуміння російськомовної публіки...

І все-таки, попри похвальну ініціативу відомства Ганни Чміль, проблеми тут залишаються. Одну з них навряд чи врятує зняття податку: йдеться про якість дубляжу. Інколи здається, що до цієї справи залучають людей, котрі мають про грамотність і стилістику української мови таке саме уявлення, як корова про бантик з хвостиком. Якщо нам перекладають прізвище Скотт як Худоба — то це і є найвдаліша форма протесту проти українізації демонстрованих нам фільмів.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Освідчилися в коханні за допомогою... крейди

Студентський парламент Луганського педагогічного університету до Дня святого Валентина провів конкурс на кращий малюнок-освідчення. За умовами кожен бажаючий міг кольоровою крейдою намалювати на асфальтових доріжках подвір'я вузу будь-який малюнок. Головним призом конкурсу став комплект квитків на весь сезон ігор КВК Луганської обласної студентської ліги. До речі, у змаганні взяли участь студентські подружжя, які поборалися протягом навчання у вузі. А таких в університеті налічується 260, повідомляє наш власкор Алла АНТИПОВА.

А от у Тернополі свято кохання стало приводом ще раз завітати до бібліотеки. Річ у тім, що в обласній книгозбірні для молоді відкрилася виставка «Минуше все, любов лиш вічна...». Вона складається з чотирьох розділів: любовної лірики українських та зарубіжних поетів, класичної та сучасної прози про кохання, розповідей про любов у житті Івана Франка, Лесі Українки, Ольги Кобилянської, Олександра Довженка та інших відомих особистостей, а також психологічної літератури, яка допоможе зрозуміти і зберегти свої почуття. Триватиме виставка тиждень, повідомляє наш тернопільський власкор Любов ЛЕВИЦЬКА.

Галицький бал допоможе музичним школам

Сьогодні в Івано-Франківську з ініціативи та за підтримки міського голови Віктора Анушкевичуса відбудеться перший благодійний Галицький бал. Як повідомили в оргкомітеті, який очолює дружина міського голови Лідія Анушкевичус, метою заходу є відновлення культури елітарного відпочинку та традицій благодійності. Вхідний квиток коштує 250 гривень на двох осіб. Виручені від балу кошти підуть на придбання нових інструментів для музичних шкіл. Скажімо, орієнтовна вартість лише одного фортепіано — 38 тисяч гривень. Отож організатори великою мірою розраховують і на благодійний аукціон, де буде розіграно п'ять лотів. Відомо, що будуть виставлені галицькі

старожитності, зокрема дві ікони. Ще у фойє облмуздрамтеатру, де проходитиме бал, розмістять скриньки для пожертв. Режисурою благодійного заходу займається заслужений працівник культури України Лідія Борисевич. У програмі передбачається показ вечірніх суконь, чоловічих костюмів, хутряних виробів, присвоєння титулів у п'яти номінаціях, зокрема обрання княгині балу. Для гостей гратимуть симфонічний оркестр «Елегія» та муніципальний ансамбль «Джаз-класік», співатимуть Василь Садовський, Наталія Шевченко, Мирослав Петрик, солістка Львівської опери Любова Качала.

Дарина НАЗАРЧУК.
Івано-Франківська область.

ФОТОФАКТ

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

У Луганську в українсько-канадському центрі «Відродження» проходить виставка вишивок.

На місці закладання каменя через рік спорудять пам'ятник

ДО ДНЯ ВОІНА-ІНТЕРНАЦІОНАЛІСТА

Учора в парку «Молодіжний» у Деснянському районі столиці було закладено камінь на знак спорудження тут обеліска воїнам-афганцям. Він має постати за рік — до 20-ї річниці виведення військ з Афганістану. Ініціатором ідеї став депутат райради від БЮТ Леонід Бобось. У закладанні каменя взяли участь голова районної держадміністрації Юрій Захаричев, голова районної спілки воїнів-афганців Андрій Жумайлов, а також ті, кому судилося пройти страшними стежками цієї чужої війни. У районі мешкає півтори тисячі воїнів-інтернаціоналістів. Тож пам'ятник, вважають ініціатори його зведення, — це певна данина пам'яті тих, хто з невиліковними ранами в душі продовжує жити, а також усім, хто не

повернувся на батьківщину, а ще — урок для прийдешнього покоління. Щоб пам'ятали і робили все, аби таке не повторилося. За десять років, доки тривала ця безглузда війна, через її горнило пройшли майже 150 тисяч українців. 3290 наших співвітчизників не повернулися додому. Майже п'ять тисяч залишилися інвалідами. Поминальні заходи пройдуть сьогодні по всій Україні.

Марина КРИВДА.

На знімку: начальник Генштабу Сергій Кириченко (праворуч) вручає нагороду команді розвідувального підрозділу, майору Ігорю Дзюбі з нагоди Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Ветерани вшанували минуле

Напередодні 19-ї річниці виведення радянських військ з Афганістану бойових товаришів згадували ветерани-афганці Печерського та Подільського районів столиці. У рамках «Походу пам'яті», що вже сьомий рік поспіль організовує Група компаній «ФОКСТРОТ», вони поклали квіти до пам'ятника воїнам-інтернаціоналістам біля Києво-Печерської лаври.

В учасника бойових дій та упорядника унікального видання про загиблих воїнів-афган-

ців Київщини «Окликком з вічності» Олексія Шепелева війна забрала близьких друзів. «З мого призова 24 хлопця не повернулося і досі, коли зустрічаємося з однополчанами, згадуємо їх», — ділиться він. Незабаром, обіцяє, з'явиться нова книга пам'яті, в якій розповідатиметься про загиблих в Афганістані киян.

Хвилиною мовчання вшанували воїнів-інтернаціоналістів і учасники Великої вітчизняної війни. Як з'ясувалося, такі дати особливо зближують одразу два покоління ветеранів.

— У лютому ми згадуємо тих, хто обрав собі непросту професію, — захищати мир та спокій на землі, — зазначила заступник директора ГК «ФОКСТРОТ» із зв'язків з громадськістю Людмила Лозова. — Такі хлопці працюють і у нашому багатотисячному колективі. А дехто навіть знайшов у холдингу своїх однополчан.

Наталія ОВДІЄНКО.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Щоб згладити біль втрати...

На кожному миколаївському будинку, де жив полеглий у Афганістані воїн, міський голова Володимир Чайка запропонував установити меморіальну дошку. Про це він заявив на зустрічі з воїнами-інтернаціоналістами, матерями і вдовами «афганців», присвяченій 19-й річниці виведення радянських військ з Афганістану. Свою пропозицію він обіцяє винести на засідання виконкому і сподівається, що його підтримають, оскільки, на його думку, «влада сьогодні має зробити все можливе, щоб згладити біль втрати, а подвиги «афганців» мають бути на слуху». Якщо виконком підтримає голову, то в місті має з'явитися, як мінімум, 25 меморіальних дошок — стільки в місті проживає вдів і родин загиблих воїнів, які виконували свій інтернаціональний обов'язок. Крім цього, сьогодні в Миколаєві мешкає 33 інваліди війни і 870 учасників афганської війни. Міська влада по можливості допомагає їм. Так, торік 41 учасник війни був на санаторно-курортному лікуванні, 211 пройшли стаціонарне лікування в госпіталі інвалідів війни, а 128 осіб забезпечили медикаментами. П'ятеро минулого року одержали квартири. У міському бюджеті 2008 року на фінансову підтримку родин загиблих і померлих учасників війни в Афганістані, в тому числі і на надання матеріальної допомоги, передбачено 104 тисячі гривень.

Олена ІВАШКО.

Розслідування кримінальної справи стосовно Миколи Рудьковського фактично завершено

Про це повідомив учора на брифінгу начальник Головного слідчого управління Генеральної прокуратури України Андрій Хочунський. Зокрема, слідчі допитали службових осіб підприємства, за рахунок якого экс-міністр в компанії чарівної супутниці відвідав Париж. Нині экс-міністр транспорту перебуває у Київському СІЗО номер 13, що більше відоме в народі як «Лук'янівка». Тим часом Генпрокуратура перевіряє законність дій СБУ під час його затримання — за скаргою самого Рудьковського, яка надійшла в середу. «Перевірка триватиме 5—6 діб, і за її висновками буде прийнято рішення», — зазначив Андрій Хочунський.

Генпрокуратура не вбачає нічого протиправного у зміні запобіжного заходу для Миколи Рудьковського (з підписки про невиїзд на арешт), тим паче що таке рішення прийняв районний суд. За словами Андрія Хочунського, «слідчий вчинив відповідно до вимог чинного законодавства» і мав

на це всі підстави, оскільки Рудьковський порушував умови підписки про невиїзд. Як стверджують його захисники, экс-міністра транспорту незаконно утримували в ізоляторі СБУ. «У нас немає слідчих ізоляторів СБУ. Є слідчі ізолятори Держдепартаменту виконання пока-

рань», — нагадав під час брифінгу заступник начальника Головного слідчого управління Олександр Дегтярьов. Проте в прокуратурі визнають: спочатку Рудьковський справді перебував у приміщенні, котре «в юрисдикції СБУ». Говорити про законність чи незаконність таких дій до закінчення перевірки в Генпрокуратурі не вважають за можливе.

Як повідомляв «Голос України», стосовно Миколи Рудьковського порушено кримінальну справу за ч. 5 ст. 191 Кримінального кодексу України за розтрату державних коштів в особливо великих розмірах. За такі дії йому «світить» від 7 до 12 років позбавлення волі.

А от кримінальні перспективи конфлікту між міністром внутрішніх справ Юрієм Луценком та київським міським головою Леонідом Черновецьким будуть з'ясовані після отримання висновків ек-

спертиз та проведення допитів свідків. Як повідомив Андрій Хочунський, уже допитано 8 високопосадовців, які були присутні на сумновідомому засіданні РНБО, а також декілька керівників обласного рівня. Слідчий експеримент у цьому разі не знадобиться, запевнили в Генпрокуратурі.

Дізнатись про нові подробиці ще однієї резонансної справи — щодо отруєння одного із керівників Генпрокуратури Миколи Голомші — журналістам так і не вдалося. Відомо, що в кабінеті заступника Генпрокурора виявили пари ртуті в концентрації, що в 3—4 рази перевищувала допустимі норми. Розслідування очолює заступник начальника Головного слідчого управління Олександр Дегтярьов. Коментувати перебіг справи він не забажав, посилаючись на таємницю слідства.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

► РОСІЯ

Путін попередив: «Ми будемо змушені перенацілити свої ракети на об'єкти, котрі, як ми вважаємо, загрожують нашій національній безпеці»

Остання велика прес-конференція президента Росії Володимира Путіна пройшла вчора в Круглому залі 14-го корпусу Кремля. На ній була акредитована рекордна кількість журналістів російських і закордонних ЗМІ — 1364 особи. За словами глави РФ, за час перебування на найвищій державній посаді «можна було, напевно, з чимось впоратися ефективніше. Інфляція могла бути менша, якби ми діляли більш витончено і цілеспрямовано». «Всі ці роки я працював як раб на галерах з ранку до ночі», — заявив журналістам Путін.

Торкнувся глава РФ і питань, пов'язаних з Україною. Він зазначив, що не виключає перенацілювання Росією ракет на Україну в разі появи в нас у майбутньому військових баз НАТО: «Ми будемо змушені перенацілювати наші ракети на об'єкти, котрі, ми вважаємо, загрожують нашій національній безпеці. І я зобов'язаний сьогодні про це сказати прямо і чесно, щоб потім не перералювати з хворої голови на здорову».

Крім того, Володимир Путін заявив і про «політизацію газотранспортного питання»: «Чого ці залізки політизувати? Труби, що у землі лежать і гниють», — висловив здивування він. Також здивувало його ставлення української влади до питання про ціни на газ, який Росія хоче продавати за ринковою ціною, але «м'яко і спокійно».

► ВІРМЕНІЯ

На злеті вибухнув літак

Літак SRJ-100M, що летів з Єревана в Мінськ, учора зазнав аварії. На щастя, усі, хто був на його борту, — 18 пасажирів і 3 члени екіпажу — живі. За інформацією начальника ГУЦА Вірменії Артема Мовсесьяна, літак на злеті зійшов зі смуги, вдарився крилом об землю, перекинувся кілька разів, вибухнув і загорівся. Борт розколовся надвоє. Шестеро пасажирів перебувають у лікарнях Єревана. В аеропорт прибули керівники силових відомств Вірменії, а генеральна прокуратура республіки розпочала розслідування причин аварії.

► ГРУЗІЯ — ВЕЛИКА БРИТАНІЯ

Патаркацишвілі ніхто не вбивав

Англійські правоохоронні органи одержали додаткові докази того, що недавня смерть грузинського мільярдера Бадрі Патаркацишвілі в Лондоні не є убивством. Попередні результати розтину тіла підприємця підтвердили «природні причини» смерті. Версія радіоактивного отруєння була відкинута ще в середу, коли медики не виявили жодних ознак променевого ураження. Однак проведення токсикологічних тестів триває і займе кілька тижнів.

Нагадаємо, що 52-річний Патаркацишвілі позавчора помер. За попередніми даними, це сталося внаслідок серцевого нападу, однак особистий лікар Заур Кіркїтадзе заявив, що бізнесмен не страждав на серцеві недуги.

«У кримінальній справі, порушеній за фактом пожежі, було сказано, що сталась вона через замикання електрики. Але цікаво, що на третьому поверсі Францисканського костелу, де зберігались п'ять найцінніших фондів, не було ні сигналізації, ні протипожежної охорони, ні... електрики», — каже начальник Хмельницького обласного управління з питань надзвичайних ситуацій Валерій ГОРБАТЮК

ТЕНДЕНЦІЇ

У Євпаторію
полинули інвестори

Значною мірою допомагає їм у сучасній розбудові Національного дитячого курорту створений міськрадою перший у Криму власний інвестиційний паспорт міста-курорту.

Він містить детальну інформацію про будівництво й економіку, якість життя, туризм, курорт, нерухомість, транспорт, географічне положення, клімат, склад населення. Цілий розділ присвячено інвестиційній політиці й стратегічному плануванню курорту. Паспорт проілюстровано великою кількістю фото, діаграмами й таблицями, які додають тексту аналітичності. Залучення в Євпаторію інвестиційних потоків для швидкого й стабільного економічного зростання стало одним із чільних завдань. Тож лише за кілька місяців напередодні нового року підприємства й організації за рахунок усіх джерел фінансування освоїли понад 200 млн. грн. капітальних інвестицій. Аналіз показав, що для зарубіжних інвесторів найбільш привабливими стали такі види економічної діяльності, як готельне й ресторанне господарство, охорона здоров'я й соціальна допомога, промисловість і будівництво. Варто зазначити, що за рівнем залучення прямих іноземних інвестицій у сферу охорони здоров'я й соціальної допомоги в Криму Євпаторія нині друга після лідера у цій справі — Ялти.

Відчутно допомагає й програма економічного та соціального розвитку Євпаторії на нинішній рік. Найбільше уваги в ній приділено розвитку санаторно-курортного комплексу й створенню сучасної інфраструктури туризму за рахунок продовження сезонності відпочинку, поліпшення комфортності номерів у оздоровничих, створення високоефективної індустрії послуг, що відповідають усім параметрам міжнародного рівня сервісу, впровадження сучасних методик лікування у всіх оздоровничих міста, проведення міжнародних туристичних форумів тощо.

Сьогодні у Євпаторії закономірністю стало стійке економічне зростання у всіх сферах міського господарства. Відчутно розвиваються санаторно-курортний і туристичний комплекси, невпинно збільшується заповнюваність оздоровниць і тривалість курортного сезону. Відтак оздоровлення економіки, зокрема, сприяє збільшенню об'єктів виробництва на місцевих хлібокомбінаті й молокозаводі, заводі «Вимпел», євпаторійському авіаційному ремонтному заводі, міській швейній фабриці, винзаводі та ще цілій низці підприємств, які «стають на крило».

Віктор ХОМЕНКО.

Рукописи не горять

Вони перетворюються на вугляки, «розцвітають» веселкою грибків, розсипаються у руках

Чотири роки тому пожежа у Кам'янець-Подільському міському архіві була названа однією з найбільших катастроф в архівній царині за післявоєнні роки. Тоді у вогні загинуло понад сто тисяч справ. Кількість документів, що вціліли, але були безжально пошкоджені вогнем та умовами зберігання, обчислюється мільйонами.

Архівна трагедія була настільки масштабною, що привернула увагу Президента. Спеціальним розпорядженням були виділені кошти для ліквідації її наслідків. До життя мали повернути те, що не встиг знищити вогонь і час. Тож як відбувається це повернення?

Хмельницькому обласному архіву пощастило: свого часу тут збудували споруду, котра відповідала сучасним стандартам зберігання. Нове «житло» чекало на півтора мільйона документів. А дочекалось... погорільців. Заступник директора обласного архіву Світлана Михайлова показує цілі томи документів, пов'язаних із поверненням обласного архіву із Кам'янця-Подільського до Хмельницького. Доповідні записки, акти перевірок, рішення і рекомендації сесій та колегій — всі, як один, твердять: умов для зберігання дореволюційного архіву в Кам'янці-Подільському немає. Розміщені переважно у колишніх культових спорудах, справи нищать цвіль і шашіль, чорнило вицвітає...

Здавалося, крапку в цій історії повинна була поставити комплексна перевірка, а за нею і рішення колегії Держкомітету архівів України про зупинення діяльності Кам'янець-Подільського архіву і передачу його фондів до Хмельницького обласного архіву. 9 квітня 2003 року був підписаний цей документ. А наступного дня... сталась пожежа, під час якої дерев'яні стелажі і споруди просто рухнули. Ще кілька днів після того, як згарище було залите пожежною піною, альпіністи діставали обгорілі зшитки справ. Те, що не знищив вогонь, довелося залити водою. Дуже скоро на сторінках паперів пишним цвітом почав розквітати грибок та пліснява. Документи стали «горіти» від вологи. Тоді ж з'явилась рятувальна ідея — заморозити вологі папери. Одразу ж морозильні камери місцевого м'ясокомбінату були заповнені незвичною продукцією. Холод рятував і сушив архів дев'ять місяців. Потім документи переправили до... інкубатора. Там до роботи взялись тепло й потоки повітря. А ще — десятки рук добровольців — студентів, школярів, архівістів, котрі сторінка за сторінкою цілодобово (!) перебирали багатостраждальний архів. Лише після цього він був запакований і відвантажений до обласного центру.

Новосілля було безрадісним. До пошкоджених вогнем архівних справ швидко приклеїлась назва — вугляки. Ще по гарячих слідах пожежі було прийнято розпорядження Президента про виділення на ліквідацію наслідків трагедії 400 тисяч гривень. Гроші наче і не малі. Але ж не для такої масштабної справи. Було, свої послуги з реставрації запропонували польські фахівці. Та страх втратити цінні папери виявився

сильнішим від бажання швидко вирішити справу: МЗС не дало дозволу на вивіз архіву за кордон, мотивуючи це тим, що то національна цінність і ризикувати нею не можна.

Дуже швидко стало зрозуміло, що свої проблеми доведеться вирішувати в своєму ж домі, та ще й власними силами. Державних грошей вистачило на те, щоб створити при архіві реставраційний центр. Купили для цього спеціальні столи, кілька комп'ютерів, а головне — реставраційний матеріал. А це майже півтора десятка різновидів паперу — лавсановий, парафінований, фільтрувальний, прозорий для ламінування... Деякі рулони вже унікальні для України, бо були виконані на замовлення хмельницьких архівістів останніми партіями. Сьогодні на такий імпортований товар потрібно було б витратити мільйонні кошти, отож у реставраційному центрі радіють своїй ошадливості і кмітливості. Але навіть це не надто зрушило

справу з місця. Бо створення центру не передбачило створення... робочих місць для нього.

Троє традиційних, передбачених штатом архіву реставраторів — надто мало для такої масштабної роботи. На зарплату ще для двох архівістів заробляють самотужки, надаючи різні платні послуги відвідувачам. Але й це — крапля у величезному морі згарища. «Пожежна» статистика виглядає так: із понад три тисяч справ від вогню вдалося врятувати лише 38 тисяч. За кілька років роботи ідентифіковано 9 тисяч. А відреставровано — близько чотирьохсот.

Ні дня центр не проводить без кількох десятків реставрованих сторінок. Чотири сотні справ — це майже 65 тисяч сторінок. Кожну треба спочатку відчистити від згарків, потім — проде-

зінфікувати у спеціальних розчинах, просушити, доростити сторінку, вкрити спеціальним ламінувальним папером, підрізати, відпресувати... Американські добродійники подарували центру спеціальний пристрій-автомат, котрий уміє «дорощувати» неповні сторінки. Дарунок неабияк порадував усіх. Але згодом з'ясувалось, що і матеріал для такої техніки коштує недешево, і ручної роботи над вилитою сторінкою ще чимало.

Про техніку не забувають, але реставратори кажуть, що так призвичаїлись працювати руками, що обганяють машину. Але ж скільки то роботи доведеться переробити цим кільком парам рук, щоб відновити архів! Тут уже й підраховували: якщо десять реставраторів працюватимуть десять років, то відновлять мільйон сторінок. А таких мільйонів є дев'ять. Отож, дивись, до наступного століття, може, і справляться? Але ж і це ще не все. Разом із «погорільцями» до архіву прибуло ще понад 350 тисяч справ. Вони вбереглися від вогню, але настільки пошкоджені грибками, пліснявою, гризунами і шкідниками, що не торкнеться до них рука реставратора — вони теж «згаснуть». Назавжди.

Що втрачаємо тепер? Уже під час ідентифікації були знайдені унікальні документи XVI століття, про існування яких раніше навіть не підозрювали. Лише особливо цінних виявлено близько восьми тисяч справ. А коли додати до них ще й унікальні грамоти Павла Скоропадського, листи Симона Петлюри, оригінали Івана Огієнка? Як їх оцінити? І хто знає, що там, серед тих мільйонів і мільйонів сторінок, котрих ще не торкнулась рука ні реставратора, ні дослідника.

Зате дуже просто підрахувати, скільки коштуватиме фонд зарплати для штату реставраторів. Не такі це вже великі суми, якщо поглянути з точки зору історії та пам'яті, щоб не відшукати їх у бюджеті. Обласна рада, прийнявши спеціальну програму підтримки архівної справи, вже пообіцяла знайти у своєму бюджеті гроші. Цього року для розширення штату реставраційного центру буде виділено 144 тисячі гривень. Програма розрахована на п'ять років, тож архівісти дякують і за це. Бо заглядати на століття вперед не наважуються.

Ірина КОЗАК.

На знімку: Юрій Руденко, заступник начальника відділу зберігання, працює із найбільш пошкодженими документами. Він уже провів ідентифікацію 12 тисяч справ, а попереду роботи на кілька років.

Фото автора

* РЕАЛІЇ * РЕАЛІЇ * РЕАЛІЇ * РЕАЛІЇ * РЕАЛІЇ * РЕАЛІЇ * РЕАЛІЇ * РЕАЛІЇ * РЕАЛІЇ * РЕАЛІЇ *

Берегти корабелів!

Ушестеро за останні 14 років скоротилася чисельність працюючих на суднобудівних підприємствах Миколаєва. У місті, заснованому понад двісті років тому як центр суднобудування, професія корабеля опинилася на межі вимирання. Якщо в 1992 році на заводах галузі працювало 17 тисяч чоловік, то тепер їх залишилося не більше трьох тисяч. Якщо раніше в бюджеті міста доходи від суднобудування становили 40 %, то сьогодні — всього вісім.

Причини цих негативних тенденцій загальновідомі — різко знизилася обсяги замовлень на судноверфях, відпала необхідність у будівництві ко-

раблів військового призначення, люди масово звільнялися з безперспективних підприємств. До середини 90-х тільки невинуваті оптимісти сподіва-

лися на відродження колишньої слави корабельного краю. А реалісти, серед яких справжні аси суднобудування, подалися хто куди. Одні приторговували на місцевих ринках, другі вигідно продавали свої знання й золоті руки за кордоном.

Але ситуація різко змінилася. На завод «Океан» прийшов стратегічний інвестор і довів можливість реанімації галузі. Поступово «підтягується» старійшина суднобудування — завод імені 61 комунара, з'явився перспективи в Чорноморського суднобудівного. І от уже директори підприємств стикаються не з проблемою пошуку замовлень і залучення

інвесторів, а з гострим дефіцитом працівників основних суднобудівних професій. Сьогодні тільки за чотирма провідними спеціальностями за умови повного завантаження заводів не вистачає дев'яти тисяч чоловік. Україн необхідні збирачі корпусів, електрозварювачі, трубопровідники, збирачі-будовники.

За підрахунками суднобудівної асоціації «Миколаївський регіон», уже в нинішньому році дефіцит кадрів становитиме близько двох тисяч осіб, і цей показник явно збільшуватиметься. Водночас пропозиція ніяк не дотягує до попиту. Молодь не поспішає освоювати робочі професії. Важка фізична праця нині не пошані. Не привабливі поки що й умови оплати, фактично немає соціального пакета. За

Діти-самогубці

Невже це відображення нашого сьогодення?

Коли помирає дитина — це страшне горе не тільки для батьків, а й для суспільства. Хвороба, нещасний випадок — все це можна зрозуміти і з болем у серці прийняти, але коли дитина сама вирішує піти з життя — це надзвичайна подія, нонсенс. «Якби я тільки знав, що вона замислювала самогубство! Я просто не міг і подумати, що станеться таке нещастя!» — вигукують близькі самогубці. Та все ж майже кожен, хто всерйоз думає про самогубство, так чи інакше дає зрозуміти оточуючим про свій намір. Самогубства не чиняться раптово, імпульсно, непередбачувано, неминуче. Вони є останньою краплею в чаші адаптації, що стає дедалі складнішою.

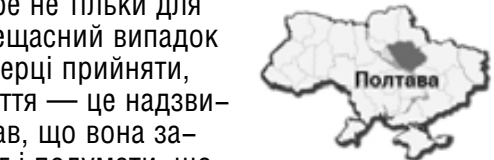
Ось деякі сумні подробиці суїцидів, що мали місце на Полтавщині, які мені повідомили правоохоронці з прес-центру обласного УМВС.

Він не повернеться вже ніколи...

Наталія Іванівна — мама 15-річного хлопчика, який повісився. Самогубство сина стало страшною несподіванкою й великою трагедією для цієї родини з Полтавщини. Хто б міг подумати, що улюблена яблуня, на якій у дитинстві так любив сидіти їхній синочок, і стане тим останнім місцем, звідки він піде у вічність. Повішеним хлопця знайшов його дідусь. Того вечора все було як завжди. Вечеря, клопоти по господарству. Хлопчик сказав, що вийде на годину і повернеться. Але то були просто слова. Наталія Іванівна стверджує, що тільки тепер їй сказали, що син давно висловлював думки про смерть, але її чомусь ніхто не попередив. У них нормальна благополучна родина. Виховують меншу доньку-першокласницю, тримають господарство, конфліктів у родині не було. Мати хлопчика скажиться, що у сільських школах не працюють психологи, можливо, професійна консультація, нагляд за учнями і постійний контроль їхнього морального стану запобігли б не одній трагедії.

Чи ходитиме колись — невідомо...

15-річна Людмила з Пирятина вже давно стояла на обліку в міліції, бо ніколи не відмовлялася від довготривалих гулянок. Тікати з дому почала років з 12, саме тоді вперше батьки попросили допомоги у правоохоронців, щоб ті знайшли доньку. Висновок міліціонерів — схилена до бродяжництва, був клеймом для всієї родини. Окрім неї, у сім'ї двоє старших братів, але всі вони мають різних батьків. Що ж до батька Людмили, то він повісився більш як 10 років тому. Дівчинка росла важкою дитиною. Але цього разу вона перевершила саму себе — забрала гаманець з останніми матеріальними грішми, пластиковою карткою та золотим ланцюжком, який мамі подарував вітчим. Із цим добром вона попрямувала до подруги. Погулявши дівчата на славу, описла ж Люда і додому не поспішала, бо знала, що батьки вже виявили пропажу і буде скандал. Ніч для матері пройшла в очікуванні, тому на ранок вона відправила синів за сестрою у школу, щоб ті негайно привели її додому. Коли Люда з'явилася на порозі, то мати повела себе нестримано. Знову скандал, сльози, образа. Того фатального дня удома були тільки брати та вітчим — Люда вийшла на балкон (родина проживає на третьому поверсі) і стрибнула. Рідні зрозуміли, що причиною великого скопчення людей поблизу будинку стала Люда, і миттєво подзвонили мамі. Нині дівчина пере-

буває у лікарні, але її стан тяжкий. Вона не відчуває ніг, бо отримала численні переломи. Подальша доля Люди під питанням, адже не виключено, що ходити ця дівчинка більше не зможе...

«Нарешті я на даху, хочу з нього стрибнути...»

«Нарешті я на даху, хочу з нього стрибнути, нарешті я політаю, давно про це мріяла, мені все набридло, я йду, прощайте!» — це останній запис, датований шостим грудня 2007 року, із рожевого щоденника 15-річної Юлі, яка стрибнула з даху 10-поверхівки у Полтаві. Дівчинка — єдина дитина у вже розлучених батьків. Вона повернулася саме до цього дому, де у неї було щасливе дитинство і щаслива родина, де в неї були мама і тато. Вона любила сидіти на даху саме цього будинку, сюди ж приходила щодня й волила своїх друзів. Коли дівчинка зробила крок у безодню й упала на ґрунт, очевидці не могли повірити власним очам: вона підвелася і намагалася сказати, що з нею все нормально. Вже у лікарні медики більше 5 годин боролися за життя дівчини. В результаті їй видалили селезінку, частину печінки, але найстрашніше, що у неї тяжкі травми голови, тому про наслідки говорити рано. Вона жива, і це вже щастя. Перечитавши її щоденник, розумієш усі принади 15-річного віку — юнацький максималізм, тільки чорне та біле, образа на батьків, на навчання, на друзів. Практично кожен запис або закінчувався, або починався з того, що вона

хоче політати і померти, що вона то різала венни, то їла пігулки, що вона заздрить небу, бо воно незалежне, що вона хоче все забути, а через деякий час забудуть і її... але поряд із цим спостерігається «почерк» ще такої маленької і наївної дитини — радість від очікування нового комп'ютера, зустрічі з найкрасшою подругою, веселого походу на дискотеку... Її подруга стверджує, що вдома Юля часто сварилася з мамою, але чи це спонукало її до такого вчинку, достеменно не знає ніхто. Лікарі також кажуть, що у неї амнезія, дівчинка багато чого не пам'ятає з того фатального дня, але факт спроби позбавити себе життя залишається незаперечним.

Це тільки три випадки самогубств у страшному, непередбачуваному, незрозумілому підлітковому віці. Три історії, які стали продовженням суїциду 7-річного хлопчика з Судіївки, 14-річної дівчинки з Лубен, 14-річного хлопчика з Марківки Полтавської області. Ці діти — уособлення непочатості. Вони обрали вирішенням своїх проблем — піти назавжди. З кожним роком проблема самогубств набуває дедалі глобальнішого характеру. Вона пов'язана із соціально-економічними, психологічними чинниками, а також з економічною кризою, безробіттям, «кризою сім'ї», відкиданням батьківського досвіду як зразка для наслідування, зруйнованими ідеалами, втраченими кумирами, всіма варіантами насильства і зневажання інтересів дітей з раннього віку. Суїцидні спроби дедалі частіше стають формою поведінки, до якої вдаються діти й підлітки в тій або іншій кризовій ситуації.

Психологи кажуть, що діти не розуміють до кінця того, що роблять. Для них — це гра між реальністю та надуманим, що закінчується переважно трагічно. Різні методи обирають 15-річні молоді люди для того, щоб привернути увагу дорослих. Але ті внутрішні конфлікти у підлітковому віці так і залишаються невирішеними, бо ми вчасно не зреагували, не допомогли, не зарадили, словом, не зазірнули у душу й не спитали — що у тебе болить?.. Серед тих, хто має намір вчинити суїцид, від 70 до 75 % в той чи інший спосіб розкривають свої прагнення. Іноді це будуть ледве помітні натяки; часто ж загрози є легко впізнаними. Дуже важливо, що 3/4 тих, хто чинить самогубства, відвідують своїх лікарів до цього з якого-небудь приводу протягом найближчих місяців. Вони шукають можливості висловитися і бути вислуханими. Проте дуже часто лікарі і сім'я не слухають їх.

Тривога і напруженість, викликані кризовою ситуацією, призводять до зниження адекватності і глибини розуміння інших людей. Людина в такому стані перебілює критичність ситуації, їй здається, що для прийняття рішення у неї менше часу, ніж насправді. У таких людей також мають місце порушення особистої ідентифікації, вони не впевнені в тому, що зможуть перенести негативні емоції. Переважна більшість потенційних самовбивць — це люди з психіатричної точки зору практично здорові. У різних країнах сучасна молодь надає перевагу своїм способам піти з життя. Наприклад, у США близько 60 % всіх суїцидів здійснюється з використанням вогнепальної зброї. У Канаді, де зброя менш доступна, з її використанням здійснюється 30 % суїцидів. У Республіці Білорусь серед дітей і підлітків переважаючим видом суїциду є підвищення та отруєння лікарськими препаратами.

Участь сім'ї у догляді за дітьми й підлітками в кризовій ситуації і їх реабілітації визнана у всьому світі як ключовий чинник успішної допомоги, стверджують психологи.

То, може, нам, дорослим, треба бути більш уважними до дітей?

Дмитро СКОБЕЛЬСЬКИЙ.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

ПРОТЕСТИ

Готові лягти під бульдозери

Одразу дві точки соціальної напруги виникли в Одесі. Перша — в центрі міста у провулку Матросова. Друга — в мікрорайоні «Чубайвка».

Лихо тут спільне. За рішенням сесії міської ради придатні для житла будинки в провулку Матросова, а ім усього близько 60 років, будуть знесені. На їхньому місці передбачається будівництво елітного житла у вигляді 19-поверхових висоток.

Мешканці будинків, що підлягають зносу, відмовляються кудись переселятися й готові лягти під бульдозери й екскаватори, які руйнуватимуть їхні домівки.

— Виходить, що за нас просто все вирішили депутати — де нам жити, у якому районі, — каже член ініціативної групи населення Тамара Сердюкова. — А найобразливіше те, що з людьми ніхто не розмовляв, ніхто не радився.

А от сходка громадян мікрорайону «Чубайвка», розташованого в курортній зоні, відбулася одразу після того, як одесити ознаямилися із проектом Генерального плану. Як їм стало відомо, цього мікрорайону, а забудований він переважно будинками приватного сектору, на карті майбутньої Одеси просто нема.

Ніна Яковченко з вулиці Ромашкової каже, що новий Генеральний план розроблявся на догоду забудовникам висотного житла, яким, по суті, наплювати на простих одеситів.

— Жодного квадратного сантиметра нашої землі ми не віддамо нікому, — говорить Ніна Яковченко. — А приженуть бульдозери, щоб зносити наші будинки, я перша ляжу під гусениці, захищатиму свій дім.

Учасники сходки громадян мікрорайону «Чубайвка» схвалили й одногослосно підписали текст листа на адресу Президента України, Генерального прокурора України, міністра регіонального розвитку з вимогою зупинити механізм прийняття Генерального плану Одеси, що спрямований на погіршення їхнього життя. На сходку були запрошені представники виконкому Одеської міської ради, депутати, голова районної адміністрації. Відгукувся тільки один депутат міської ради — представник «Нашої України» Володимир Компанієць.

Ось його експрес-коментар із приводу вимог жителів мікрорайону «Чубайвка» і 9-ї станції Велікого Фонтана:

— Відповідно до статті 7 Закону України «Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду» органи місцевого самоврядування можуть приймати рішення про відчуження або викуп, передачу земельних ділянок у зв'язку із проведенням комплексної реконструкції кварталів або мікрорайонів із заміною застарілого житлового фонду для задоволення суспільних потреб.

Але для цього необхідно затвердити місцеву програму комплексної реконструкції мікрорайонів. Такої програми немає. Це — по-перше. По-друге, необхідно визначити на конкурсних основах інвестора-збудовника й укласти з ним інвестиційний договір. Це теж не зроблено. І, потретє, влада зобов'язана інформувати населення про перспективи забудови й виконання місцевих програм з реконструкції й заміни житлового фонду. Це теж зроблено не було.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

* РЕАЛІЇ * РЕАЛІЇ * РЕАЛІЇ * РЕАЛІЇ * РЕАЛІЇ * РЕАЛІЇ * РЕАЛІЇ * РЕАЛІЇ * РЕАЛІЇ *

словами ректора Національного університету кораблебудування імені Макарова Георгія Романовського, матеріальне забезпечення на наших заводах не витримує ніякого порівняння з можливостями закордонних роботодавців. Так, наприклад, в Об'єднаних Арабських Еміратах миколаївським фахівцям пропонують по тисячі доларів на місяць і безплатний повний пансіон: харчування із проживанням. До складностей економічного характеру додається демографічний чинник. До 2011 року кількість хлопців, випускників шкіл Миколаєва, скоротиться з 2600 у нинішньому році до 900 чоловік. І, звичайно, не факт, що всі вони підуть на заводи. Є більш реальний варіант — залучати сільську молодь для роботи в суд-

нобудуванні. Але виникає проблема в забезпеченні житлом. Сьогодні галузь виручає її кістяк — кваліфіковані й досвідчені працівники. Однак, за результатами аналізу вікового складу фахівців суднобудівних спеціальностей, 70 % з них — люди старше 50 років. На жаль, у найближчі кілька років цей, говорячи економічною мовою, непоновлюваний ресурс буде просто вичерпаний. І наслідки процесу подвійно сумні. По-перше, кимось треба буде замінити ветеранів, по-друге, вони не зможуть навчити молодих, виявити себе як наставники. Порушиться наступність у роботі поколінь суднобудівників. Але є й підбадьорливі приклади. Нещодавно почула зовсім дивну історію. Кадрова

служба Чорноморського суднобудівного, виявляється, знаходить у своїх базах даних адреси ветеранів заводу, справжніх майстрів корабельної справи. Не так давно до одного з таких дідусів прийшли додому представники підприємства й попросили його допомогти в наставництві. У діда — сльози на очах: «Дітки, та я днювати й почувати готовий на заводі, всім, що знаю, поділюся. Тільки б рідний завод запрацював». Розповідають: возять діда тепер щодня на роботу. А для нього це — як свято. Знадобився-таки... Питання про підготовку кадрів для підприємств суднобудівної промисловості недавно було розглянуто у Миколаївській облдержадміністрації. Представники навчальних закладів і заводів, центру зай-

нятості й профспілок, громадських організацій і органів місцевого самоврядування висловилися за необхідність спільного пошуку шляхів виходу із кризової ситуації. Йшлося про поновлення інституту наставників, забезпечення збалансованості обсягів підготовки фахівців з потребами миколаївських судноверфей, популяризацію професії корабеля, а також — про державні замовлення на підготовку фахівців у вищих навчальних закладах. Рішення прийнято логічне — створити роботу групу для розробки обласної програми підготовки й відновлення кадрового потенціалу для суднобудування. Головне ж тепер — не розгубити цей самий «кадровий потенціал»

Олена ІВАШКО.

У рідному місті Володимира ЩЕРБИЦЬКОГО —
Верхньодніпровську — вчора почалися урочистості
з нагоди 90-річчя державного діяча (*Укрінформ*)

У рамках 58-го міжнародного фестивалю
«Берлінале» відбулося приймання-презентація
українського кіно (*Укрінформ*)

СПОРТ

Турнірна хроніка

Футбол. Кубок УЄФА. 1/16 фіналу. Перші матчі. 13 лютого. «Зеніт» (Росія) — «Вільярреал» (Іспанія). 1:0. «Галатасарай» (Туреччина) — «Байєр» (Німеччина). 0:0. АЕК (Греція) — «Гетафе» (Іспанія). 1:1. «Бранн» (Норвегія) — «Евертон» (Англія). 0:2. «Вердер» (Німеччина) — «Брага» (Португалія). 3:0. «Андерлехт» (Бельгія) — «Бордо» (Франція). 2:1. «Марсель» (Франція) — «Спартак» (Росія, Москва). 3:0. ПСВ (Нідерланди) — «Гельсінгборг» (Швеція). 2:0. «Рейнджерс» (Шотландія) — «Панатінаїкос» (Греція). 0:0. «Спортінг» (Португалія) — «Базель» (Швейцарія). 2:0. **Матчі у відповідь відбудуться 21 лютого.**

Хокей. Відкритий чемпіонат Росії. Вища ліга. Дивізіон «Захід». 13 лютого. «Белгород» — «Нефтянік» (Альметьевськ). 5:4. «Кристал» (Саратов) — «Капітан» (Ступіно). 1:3 (от). «Дизель» (Пенза) — «Кристал» (Електросталь). 4:2. «Крилья Советов» (Москва) — «Рязань». 2:3 (б). «Газпром-ОГУ» (Оренбург) — «Хімік» (Воскресенськ). 1:4. «Сокіл» (Київ) — «Нефтянік» (Ленінгорт). 2:1 (от).

«Дмитров» — 104 очка, «Дизель» — 102, «Хімік» — 98, «Нефтянік» А — 94, «Сокіл» — 93, «Нефтянік» Л — 85, «Белгород» — 83, «Крилья Советов» — 81, «Аріада» — 72, «Титан» — 68, «Рязань» — 65, «Кристал» Е — 59, ЦСК ВПС — 53, «Капітан» — 52, «Газпром-ОГУ» — 47.

Легка атлетика. Сьогодні в Москві стартує IV турнір Кубка Європи, котрий триватиме два дні. У чоловіків боротьбу за нагороди поведуть збірні Франції, Німеччини, Польщі, Росії, Іспанії, Італії, України, Швеції; у жінок — команди Росії, Франції, Німеччини, Польщі, України, Білорусі, Італії, Іспанії.

Нашу країну на московських змаганнях представлятимуть: Бодров Ігор (Харківська область) — естафета, Борисюк Олександр (Волинська) — 1500 м, Глушенко Дмитро (Київ) — 60 м, Жудін Максим (Чернігівська) — естафета, Книш Михайло (Вінницька) — 400 м, Корчмід Олександр (Київська) — жердина, Лобанов Олег (Київ) — 800 м, Осмолович Олександр (Житомирська) — естафета, Островський Дмитро (Хмельницька) — естафета, Слободенюк Вадим (Рівненська) — 3000 м, Шахов Олександр — 60 м з/б, Ястребов Віктор (Київська) — потрійний.

Гладун Зоя (Вінницька) — 800 м, Дегтяр Вікторія (Одеська) — ядро, Забродська Наталія (Одеська) — 60 м з/б, Лупу Наталія (Чернівецька) — естафета, Міщенко Ганна (Харківська) — 1500 м, Пигіда Наталія (Київська) — 400 м, Рабченко Анастасія (Київ) — естафета, Рибалко Вікторія (Запорізька) — довжина, Складенко Оксана (Дніпропетровська) — 3000 м, Холоша Олена (Миколаївська) — висота, Шевченко Анжела (Донецька) — естафета, Штангеева Ірина (Донецька) — 60 м.

Молодим медикам обіцяють будувати житло

У 2008 році в Кіровоградській області планують не лише відкрити в кожному селі фельдшерсько-акушерські пункти, а й повністю укомплектувати їх необхідним обладнанням та медикаментами. Проте на заваді може стати тривіальна причина — брак кваліфікованих медпрацівників.

Як стверджує начальник управління охорони здоров'я облдержадміністрації Микола Бенет, за загального, досить високого, рівня безробіття претендентів на робочі місця в сільській місцевості з заробітною платою менше ніж 700 гривень на місяць поки що небагато. Ще одна причина відсутності такого бажання, особливо у молоді, необлаштованість життя на селі, відсутність елементарних побутових умов. І головне — житла. Органи влади на місцях беруться оперативно вирішити цілу низку проблем. Такі можливості, до речі, дає програма фінансування будівництва соціального житла з державного бюджету. Нею на 2008 рік передбачено 500 млн. грн. У районах і містах мають подбати про визначення майданчиків під таке житло і підготовку відповідних пропозицій.

Петро МЕЛЬНИК.

Кіровоградська область.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

Позавчора редакція «Голосу України» приймала начальників відділів передплати обласних дирекцій УДППЗ «Укрпошта». Поштовики ознайомилися з процесом підготовки і створення газети, обмінялися думками щодо форм і методів покращення організаторської роботи з передплати періодичних видань на місцях. На знімку: під час зустрічі в редакції.

Сам на сам з тестом залишаються цьогорічні випускники українських шкіл, які мають бажання вступити до вищих навчальних закладів

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Пан Лікарчук відзвітував, що на сьогоднішній день у підпорядкованому йому центрі зареєструвалося понад 300 тисяч осіб, що виявили бажання скласти тести та отримати сертифікат незалежного оцінювання. Загалом прогнозувалося, що цього року до вищих навчальних закладів вступатимуть понад 500 тисяч абітурієнтів. Тож ані Міністерство освіти, ані УЦОЯО не вважають за доцільне продовжувати термін реєстрації бажаючих протестуватися. Але, зазна-

чив міністр освіти Іван Вакарчук, виняток буде зроблено для військовослужбовців, які проходять термінову службу у Збройних силах України та не звільняються з їхніх лав до квітня, коли проводитимуть перші тести. Вони, а також особи, що хворіли, перебували за кордоном тощо і матимуть про це відповідні довідки, зможуть зареєструватися та скласти тести в так звану «другу хвилю». І, пообіцяв Іван Вакарчук, у них буде час подати документи та пройти відбір до вищих навчальних закладів. Про

терміни реєстрації він пообіцяв повідомити після 20 лютого.

Узагалі перехід нашої держави на нову систему вступу до вищих навчальних закладів вже коштує платникам податків понад 52 мільйони гривень. А загалом необхідно приблизно 102 мільйона державних гривень. Це і друкування посібників, і тестувальних зошитів. Водночас директор центру оцінювання застеріг майбутніх студентів та їхніх батьків від придбання тестової літератури на книжкових ринках. «У нас нині тривають суди із видав-

ництвами, що надрукували посібники, користуючись нашим логотипом. Їхній зміст дуже далекий від реальних тестових завдань», — підкреслив Ігор Лікарчук. А до шкіл та центрів незалежного тестування надійшло вже майже 530 тисяч екземплярів «справжніх» посібників, випущених друкарнею центру тестування. 47 відсотків коштів, що надаються державою на незалежне оцінювання, мають бути спрямовані на оплату праці понад 200 тисяч освітан, яких буде задіяно у тестуванні.

Олена СКРИПКА.

ЦИФРА

220 тисяч гривень

Саме стільки податків з доходів фізичних осіб donарахували підприємницьким структурам податківці Житомирщини. У січні вони провели 52 перевірки стосовно «конвертованих» зарплат і майже стільки само виявили порушень. А ще після перевірок залучили до оподаткування 117 осіб, які до того працювали без реєстрації.

Олексій КАВУН.

Виконавча дирекція БАТ «Азот» (м. Черкаси)

Повідомляє про доповнення до повідомлення про загальні збори акціонерів, яке опубліковане у газетах «Бюлетень. Цінні папери» від 09 січня 2008 року №3-4 (2231-2232), «Голос України» від 11 січня 2008 року №4 (4254), «Черкаський край» від 21 грудня 2007 року №99 (19219):

Основні показники фінансово-господарської діяльності підприємства (тис. грн.)

Найменування показника	Період	
	звітний 2007 р.	попередній 2006 р.
Усього активів	2218709,20	1749652,20
Основні засоби	1120740,10	1203462,90
Довгострокові фінансові інвестиції	297,40	381,20
Запаси	315805,80	243679,80
Сумарна дебіторська заборгованість	633164,10	224429,20
Грошові кошти та їх еквіваленти	51671,40	12028,40
Нерозподілений прибуток	-186764,60	-450862,80
Власний капітал	665793,10	662323,40
Статутний капітал	1056489,80	1056489,80
Довгострокові зобов'язання	212980,40	97170,50
Поточні зобов'язання	465527,60	381680,0
Чистий прибуток (збиток)	361465,20	99684,50
Середньорічна кількість акцій (шт.)	124292917	124292917
Чисельність працівників на кінець періоду (осіб)	4660	5191

Довідки за телефоном: (0472) 39-23-91.

Прогулявши школу, шестикласник вирішив її «замінувати»

У Краматорську успішно завершено пошуки зловмисника, який повідомив про замінування загальноосвітньої школи №23. Дзвінок пролунав у приймальні директора: молодий чоловік змінив голосом заявив, що в школі закладено бомбу, і кинув трубку. Керівник навчального закладу негайно повідомила про пригоду підрозділи МНС та міліції. До школи вирушила слідчо-оперативна група, співробітники ДАІ, керівники міліції і прокуратури. Уроки довелося перервати, а дітей і вчителів (понад 400 осіб) вивести на мороз. Кожний куточок триповерхової будівлі оглянули фахівці зі службовим собакою.

Паралельно тривали пошуки «терориста». Його «вираховали» за лічені години. Як розповів начальник першого міського відділення міліції Олександр Ткаченко, один шестикласник

уранці не пішов на уроки. Побойуючись гніву матері, якій би обов'язково зателефонувала класний керівник, 11-річний хлопчина не придумав нічого кращого, як набрати номер приймальні і, змінивши голос, повідомити про мінування школи. За цим фактом проводиться дослідча перевірка. Через свій вік юний «мінер» не може бути притягнений до кримінальної відповідальності. А ось стосовно його матері складено адміністративний протокол за невиконання обов'язків із виховання дитини. Неприємним доповненням до штрафу (від 170 до 340 гривень) можуть стати позови міських служб про відшкодування витрат у зв'язку із перевіркою тривожного дзвінка.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Трагедія на зимовій риболовлі

Трагічний випадок стався з мешканцем села Світлогірське Кобеляцького району, що на Полтавщині. Як розповіли «Голосу України» в прес-центрі УМНС України в області, чоловік 1951 року народження разом із товаришем, вертаючись із риболовлі, провалилися під лід. Свідками стали чимало людей, котрі одразу кинулися на допомогу. Потопаючих із води витягли мотузкою. Однак один із

них, досвідчений рибалка, а у минулому водолаз рятувальної станції, на жаль, вже був мервтий. Судмедекспертиза встановила, що смерть настала через переохолодження організму.

З початку 2008 року на водоймах Полтавщини сталося три нещасні випадки на льоду, у результаті яких загинуло дві людини.

Дмитро СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтавська область.

Де закінчується дорога, або Як Степан Артемович до мами повертався

У цій розповіді є 1933-й рік, є Дахау і Заксенхаузен. Тут — про те, як після війни вербували на роботу в далекі Америки і про фільтрації «трійок». Але нас правді це розповідь про дорогу, яка закінчується там, куди ми йдемо, і не закінчується, поки ми йдемо. Степанові Артемовичу ТРОФИМЕНКУ скоро — 84 роки. В перші мандри він вирушив, коли ледве виповнилося шість. Потім йому часто доводилося тікати: і від своїх, і від чужих. Де мали закінчуватися його дороги, він знав точно. Він ішов до мами.

— Маму мою звали Явдох Трохимівна. У неї було багато: Микита, Тимошка, Килина і я, найменший. Брати й сестра були Кармолітами. Перший материн чоловік працював у Пехівському лісництві, возив начальника лісгоспу. Заслаб на туберкульоз і помер. І мама вийшла заміж за його батька. Але прожили вони разом недовго. Не знаю, що там між ними сталося, але мати повернулася в село Софіївка, а я залишився з батьком в Буках (тоді Маньківського району Черкаської області. — Авт.). Він потім знову женився. От тоді я і втік. Мачуха змушувала купити товкти, а мені то не сподобалося... Від Буків до Софіївки — кілометрів 15. Мені було шість років, але куди йти, знав. У лісі, правда, заблукав, але потім вийшов на поле... Як прийшов, то на печі заховався. Коли це батько приїжджає. Кричить: «Стюпчику-голубчику, йди до мене. Все буде добре». Але я з матір'ю залишився...

— 1933-го вам було дев'ять років. Голодомор пам'ятаєте?

— Щоб дуже сильний голод був, то не запам'яталося. В мене хрещений працював бухгалтером у лісгоспі. Хазяйство тримав. Я пас його корову, і він давав нам літр молока. А ще мати зробила схованку за пічкою. Там були маленькі дверцята, що на двір виходили. То мати хату соняхами знадвору обклала, і коли прийшли шукати, двері не побачили. А чого приходили? Ми жорна купили. Хтось «заклав», і з району прийшли «контрики». Побили жорна молотком, полізли шукати, та нічого не знайшли. Одне слово, ми в голод нормально вижили. У Софіївці було 90 хат, то ніхто не помер, бо ліс поруч. А в сусідньому селі Ризине померло багато... Я до Ризина в семирічку ходив. Пам'ятаю, зранку мати вставала, поралася по господарству, а потім давала мені свої галوشі (ми так казали), і я йшов до школи. Зі школи ніколи не затримувався, бо мати на галوشі чекала...

А коли школу закінчив, то був уже 1940-й рік. Приїхали в село вербувальники, і я записався на навчання до міста Шахти (під Ростовом-на-Дону). Через тиждень спустили нас у шахту... Е ні, думаю, тут я не виживу. Місяць якось добув і поїхав в Україну. Мандрував на даху поїзда, бо грошей на квиток не було. А дома що? Роботи ж немає! До кінця січня працював вантажником на цукровому заводі в Іванковому. А як буряк закінчився, то знову до мами повернувся. Потім подався в Рубанку на тракториста вчитися. Через два місяці вже мене призначили причіплювачем. Аж тут війна. Всіх трактористів одразу на фронт, а нам, причіплювачам, дають наказ: зібрати всю техніку і відправити на схід... Доїхали ми до Сміли, а там через міст весь час переправляли війська. Сказали чекати своєї черги і копати окопи. І поки ми черги чекали, німці перейшли в Кременчуку Дніпро і зайшли з тилу. Нам і кажуть: «Нікуди вже не їдьте. Топіть усю техніку в ріці». Ми так і зробили, тільки залишили собі старий поламаний «ЗІЛ-5», щоб додому дістатися. Ідемо, полями коні блукають, корови, вівці. Вже в колгоспах нічого нікому не треба. А як до Ризино доїхали, там

уже німці стояли. Пішов я знов на Софіївку, до мами.

— При німцях як жилися?

— Яюсь зиму перезимували. Знову схованка виручила, бо німці теж забирали все, що бачили. А старостою в нас був Артем Волосохар (я з його сином їхав у Ростов-на-Дону, він там і залишився). От цей Артем дізнався, що я вдома, і каже: «Мого сина нема, а ти тут! Ідь у Німеччину». І весною 1942 відправили мене спочатку до Жашкова, а там — у товарні потяги і на Київ. Завезли в якийсь будинок на вулиці Артема для проходження медогляду, перевірили і знову в ті самі вагони (вже в Святошині).

...А я в Німеччину не хотів. Був зі мною наш хлопець Павло Буряк (трохи молодший од мене). І ми вирішили, що треба тікати додому. Вийшли з вагона, ніби щось купити, прилаштувалися до бабусь і пішли з ними. Тоді всі з сумками ходили. У Києві ж їсти не було чого, то з міста понесли на села одяг, щоб обміняти на харчі. До нашої компанії приєднався ще один хлопець з Білої Церкви. У Білій Церкві нас і спинили. Не знаю, чим би то все закінчилося, але прийхав за нами поліцейський, який виявився... братом того білоцерківця. Він нам і каже: «Хлопці, я вас не бачив, а ви мене. Вдень не йдіть, тільки вночі». Так ми й дійшли додому. Тільки в Павла біда сталася. Мати в нього померла. Три сини в неї було, і трьох забрали. Серце й не витримало. Павло як дізнався — в плач. Поліцаї позбігалися, розпитують: «З ким ти прийшов?» Він і зівзався. Пішли мене шукати. А я в сестри заховався, вона тоді вже заміж вийшла і під лісом жила. Туди німці боялися ходити, то прийшов Артем і каже: «Передай братові, як він сам не прийде, то його розстріляють, а тобі хату спалять». Ну що робити? Зібрався я та й знов — до Німеччини. Ідемо ми разом з цим Павлом і плануємо, що в Києві все одно втечемо. Тільки заснули ми в Жашкові, а прокинулися в Бресті.

...А з нами був колишній військовополонений на прізвище Бучак. Він у Німеччину їхав замість сестри. От він і каже: «Хлопці, тікати треба зараз. Я ці місяця знаю, бо тут служив. Тільки будемо йти на відстані 150 метрів один від одного». Отож він пішов першим, Павло, як наймолодший, — посередні, а я — останній. Вони пройшли... (Я вже після війни дізнався, що й додому добралися. Потім, як село визволили, Павла забрали в армію, і десь у Чехії він загинув.) А я вийшов на дорогу, рота роззявив і натрапив на поліцаїв. Що дивно, говоривши вони українською: «Стій! Куди йдеш?» — «Вийшов місто подивитися. Може, вже й не побачу». — «З якого поїзда?» Туди-сюди. Привезли мене назад, перевірили, обшукали... А до нашого товарняка причепили спальний вагон: німці їхали додому у відпустку. То мене, щоб уже не втік, замкнули в туалеті. Там я і просидів усю дорогу. Правда, зранку принесли чай з бутербродом і в обід — поїсти...

День народження Гітлера відзначали розстрілами

— Завезли мене в Австрію, в долину Тіроль. Там був розподільчий табір: кого до бауера, ко-

го на фабрику... Мене і Палатська Завгороднього (він теж із села Ризине) забрали будувати тунель в Альпах. У горах було здоровенне озеро, і вони вигадали зробити електростанцію: через тунель спускати на турбіни воду... Наш табір стояв у горах. Як сьогодні пам'ятаю: нас метрів 200 разом із машиною піднімали на ескалаторі... Попрацювали ми там дві доби, потягали вагонетки. Ні, думаю, діла не буде. Кажу: «Палатку, давай тікати. Куди-небудь, аби на схід». О 2-й ночі зустрілися, в хазіяна випили молока (там на ніч нічого не замикали) і давай спускатися з Альп: дві з половиною доби! Як вийшли на станцію, побачили поїзд Париж—Прага. Залізли під нього (Палатко під один вагон, я — під інший), зачепилися ногами, пристебнулися ремнями та й поїхали... А як розвиднілося, зупинився поїзд на якійсь станції. І тут мені, вибачте, захотілося в туалет. На ходу ж не міг... Коли йде обхідник, колеса простукує. Побачив, що мокро, і до провідника: чого туалет на станції відчинив? Той: у мене замкнуло. Сваряться, обхідник молотком махає... І випав він у нього просто під поїзд. Поліз він діставати, а там — я. «Гвалт, партизани!» Ну, що робити? І сам пропаду, і Палатська продам (а Палатко аж до Чехії доїхав, там на господаря працював). Розшморгнув я ремня і тікати. Спробував сховатися в товарняку під тюками з сіном, але мене знайшли і — в наручники, бо ж — «партизан»...

...Плакав я тоді здорово. Завезли мене в Зальцбург, викликали на допит. Перекладачем був грузин. Я нічого розповідати не хотів, то він мені носів зламав. Німець його тоді — за комір, і більше в перекладачі не брав. Але й мене не пожалів. Через десять днів зібрили нас у групу і відправили в концтабір в Дахау. Мій номер — 33283... Перші два тижні ми були на карантині: розносили бідою з баландою. На кухні я познайомився з Андрієм Швецем. Він теж був із Ризино. Як він опинився в концтаборі, я не знаю, бо розмовляти нам не дозволяли. Знаю тільки, що йому було 15 років. Він на кухні міг трохи під'їсти, то свій пайок віддавав мені: так рятував. Потім нас поставили розвантажувати вагони. За це давали 200 грамів хліба і шматочок ліверки.

— А іншим в'язням хліб давали?

— Тільки тим, хто працював на важких роботах. Ще піддослідних добре годували. Пам'ятаю, був там хлопець Альоша з Чернігівщини. На ньому ставили експерименти: вдягали в гумовий костюм, опускали в здоровезний акваріум і заморожували воду. То його годували добре, навіть ікрою. Він зі мною хлібом ділився. Та чи вижив він після тих експериментів, я не знаю, бо в Дахау пробув не дуже довго: з 5 серпня по 23 листопада 1942 року. Потім мене перевели в концтабір Заксенхаузен, як «кортмаха»...

— Це що таке?

— Це той, хто кошки плете. Там був военний завод, і їм були

потрібні кошки для снарядів. Я, правда, плести їх не вмів, мене підбив один хлопець із Донецька. Ми заявили написали, думали, там легше буде. Але він зі мною не поїхав, бо саме прихворів, а брали тільки здорових. Майстер мені хороший попався: не видав і кошки навчив плести. А ще я там вагони розвантажував. Коли охоронець не бачив, можна було сирру брукву з'їсти чи картоплину.

— Може, й цинічно таке запитувати, але в якому концтаборі було легше?

— Однаково в обох. Кожен виживав як міг. Я, наприклад, «підробляв». Там було багато норвежців, шведів, голландців. Їхні табори стояли окремо. То я ходив до них черевики почистити чи постригти. Вони мені за це харчі давали.

— Не зрозуміла, це теж були в'язні? Вони не могли собі черевики почистити?

— Не могли, бо — пани. А ще вони отримували з дому щомісяця посылку на 12 кілограмів. Ці країни були учасниками Червоного Хреста, а Радянський Союз — ні. То мені, поки Україна була в окупації, мама тільки дві посылочки переслала — по 800 грамів кожна.

— І що в них було?

— Печиво, схоже на вівсяне. Сама пекла. А як Україну звільнили, то ні листа, ні вісточки... Ще пам'ятаю, як мене мало не кинули в туберкульозний барак, бо бронхітом захворів. Врятував лікар-росіянин: підлікував і перевів до барака, де моїм зав «штубою» («штуба» — це відділення барака, в бараку — чотири «штуби», в «штубі» — 700 чоловік) був німець-комуніст. Як його звали, вже не пам'ятаю. Він був уже в літах... І так я добув аж до 20 квітня 1945 року. А цього дня в Гітлера — день народження. І от нібито видав він наказ розстріляти з такої нагоди 33 тисячі особливо підозрілих в'язнів концтаборів. Я не знаю, чи був такий наказ насправді, а його не бачив, але в тому списку я був точно. Прийшли до нас у «штубу» і почали зачитувати прізвища (моє було четверте). Цей німець їм і каже: «Піду гляну, хто є». Решту трьох викликав, а мені: «Біжи швидко під сусідній барак і сховайся». А їм сказав: «Приходьте пізніше, нема хлопця».

— Вас не шукали?

— Нікого вже не шукали. Наша армія стояла під Потсдамом. І зав «штубою» це знав. Він мені сказав: «Завтра концтабір почнуть евакуйовувати: першими — німців, другими — поляків. То йди з поляками». Я так і зробив.

Ласкаво просять, але нам туди не треба

— Поляки вас не видали?

— Ні. Я з одним дружив, то він хлопцем сказав: «Мовчіть. Це свій». Але нас далеко не завезли. Доправили до цегельні, посадили в яму, де глину брали, наставили навколо кулеметів. Ми думали, що розстрілювати будуть. Навіть почали намошувати загорожі, щоб, як стрілятимуть, заховатися. Та зранку чуємо: «Свобода!» Що таке? Німців немає, повтікали... Ми постояли трошки і рушили на трасу. Йшли на схід. Істі шукали в кагатах. З поляками я попрощався, познайомився з росіянами (теж з концтабору). Так пройшли якийсь час, коли це стоять на дорозі люди і всіх завертають праворуч. Пройшли ще з кілометр. Бачимо — столи, на кожному — таблички: Австралія, Англія, Канада, США (за алфавітом). Біля столу — вербувальник і перекладач. З'ясувалося, там була нейтральна зона. Почали нас умовляти записуватися на роботу в інші країни. Я подивився на все те й кажу: «Е

ні, я до мами!» Мені кричать: «Вас там на Колиму відправлять!» А я їм: «Поїду й на Колиму, але спочатку маму побачу». І пішов собі. Недалеко й дійшов. Підступився до мене чоловік і питає: «Додому хочеш? Ну то ходімо».

...І мене одразу на допит. У нас там тоді «трійки» працювали: суддя, прокурор, адвокат. Один і запитує: «А чому ви залишилися в живих? Скільки продали в концтаборі?» В мене під рукою чорнильниця була, то я нею в нього як запустив... Він сам же й сказав: «Ну дістав я тебе!» ... І відправили мене на 15 діб у КПЗ. На допити більше не викликали, тільки щодня нового підсаджували. Ті на радянську владу: і така вона, і сяка. А я мовчу. Попідмітаю, поприбираю, щоб чистенько було... Так 12 діб відсидів, коли викликав мене старший лейтенант Шликов і каже: «Тебе зараховано до запасного стрілецького полку. Будеш моїм ад'ютантом». Було це 15 травня 1945 року в місті Бернау.

А на той час вже повно військовополонених, оstarбайтерів позбиралося. Поїзdv не вистачало, щоб усіх відправити. Тож рівно через тиждень отримуємо ми наказ супроводити їх до кордону, до Бреста.

— Вони пішки йшли?

— Пішки: по 70—80 кілометрів на день. Нам видавали картки на хліб: по 800 грамів на добу. А суп варили з того, що в полях знаходили. А коли до кордону дійшли, Шликов не хотів мене відпустити: «Поїхали зі мною в Свердловськ!» Кажу: «Побачу матір, тоді поїду». Одне слово, на колінах перед ним стояв, поки не записав він мене на роботу до Гущосдору МВС. Так у вересні 1945-го я опинився в Києві. Швидко закінчив будівельні курси, і направили мене працювати з військовополоненими. Німецький табір стояв на заводі ДШК. Із наших було тільки чотири особи. І керували ми 700 полоненими німцями. Завдання було таке: збудувати дорогу Київ—Харків. Ділянка починалася з того місця, де зараз міст Патона, і закінчувалася біля села Іванкове Бориспільського району.

— І скільки років її будували?

— Не років, місяців. Уже влітку 1946-го німців забрали. А ми думали робити її 14 метрів в ширину. Відповідно запаслися матеріалами. А потім прийшло розпорядження: за околище робити 7 метрів. Тому її так швидко й закінчили. До нас часто приїжджали машини з Дарницького м'ясокомбінату, позичали матеріали для будівництва. То німці навантажать, вони їм ліверки дадуть. Всі й задовольні. А потім мене схотіли підвищити до начальника дороги Запоріжжя—Харків (її теж полонені будували). Але я подумав, що із Запоріжжя до матері далеко, і написав заяву про звільнення.

— Так коли ви її побачили?

— Я не сказав? Мені одразу, як у Київ приїхав, дали два тижні відпустки. То я побув там з тиждень, побачився з усіма і поїхав. І відтоді приїжджав до неї тільки в гості. А потім до себе забрав. Тільки на весну вона в Софіївку поверталася. Там і померла влітку 1957 року. Їй було 83 роки...

Замість епілогу

Завз Степан Артемович із дружиною мешкають недалеко від тієї дороги, яку будував разом із німцями. Майже все своє життя він пропрацював... шофером в автопарку, який після численних перейменувань нині називається ЗАТ КВК «Рapid». Багато років був головою профкому... Закінчував інститути, отримував грамоти і медалі. Його навіть запрошували перебратися до Москви... Але то була не його дорога.

Наталія ФІЛІПЧУК.

Фото автора.

ГАРЯЧА ТЕМА

► СУМИ

Шантаж маршрутникам не допоміг

Минулого понеділка і першу половину вівторка сумчани добиралися до роботи, в школи, інститути, лікарні на власних двоох. Причина — страйк усіх 628 маршрутнок. Перевізники вкортє вимагали узаконити підвищення вартості проїзду у півтора разу — до 1,5 гривні. Однак влада не пішла на повіді у страйкуючих.

— Час ультиматумів, викручування рук і залякування страйками минув, — рішуче заявив на брифінгу міський голова Сум Геннадій Мінаєв.— Міська влада більше ніколи не поступиться інтересами громади на догоду перевізникам, які без економічно обґрунтованих розрахунків ладні піднімати тарифи на проїзд. Це слугуватиме уроком і для інших підприємців з немірним апетитом. Якщо впродовж двох днів перевізники не вийдуть на маршрути, виконком ініціює розірвання угод і без роздумів позбавлятиме їх ліцензій на пасажирські перевезення. Тим паче що на прохання міськвиконкому замінити страйкарів на маршрутах своїм транспортом дали згоду всі підприємства міста. У разі нестачі транспорту тимчасово будуть залучені на міські маршрути харківські, чернігівські та полтавські перевізники, а також тамтешні транспортні компанії...

Рішуча позиція влади і депутатського корпусу не піддається шантажу привела до тямия шантажистів-перевізників. З другої половини вівторка на маршрути вийшли всі страйкарі. Тепер слово за об'єднаною робочою групою, яка на основі економічних розрахунків має визначити вартість проїзду у маршрутних таксі. За попередніми підрахунками, він може зрости до 1,25 гривні та й то лише на нерентабельних маршрутах.

Владислав ЖМУРКОВ.
Р. С. Цього разу Геннадій Мінаєв дотримува таки слова. П'ятьох ініціаторів страйку і водночас власників найбільших транспортних компаній на місцевому ринку на чолі з головою асоціації сумських перевізників Олександром Запорожцем позбавлено ліцензій.

► **ІВАНО-ФРАНКІВСЬК**

П'ятеро учасників застілля померли

Днями у селищі Отинія, що на Івано-Франківщині, п'ятеро людей отруїлися невідомою речовиною. Як повідомляв «Голос України», після розпиття пляшки син господині помер, а решта учасників застілля у важкому стані потрапили до реанімаційного відділення Коломийської лікарні. На жаль, як стало відомо, усі потерпілі померли.

Еменесники застерігають людей від вживання фальсифікованих алкогольних напоїв і нагадують, що в Україні щороку з цієї причини гинуть понад 10 тисяч чоловік.

Дарина НАЗАРЧУК.

Другий енергоблок Хмельницької АЕС підключений до енергомережі після планового ремонту (Укрінформ)

У севастопольських школах скорочують уроки через низьку температуру у класах (Укрінформ)

Вінницька трагедія: хворих «лікували»... миш'яком і ціанистим калієм

65 років тому фашисти знищили у Вінницькій психлікарні майже дві тисячі душевно хворих євреїв

ПАМ'ЯТЬ

Безпрецедентний акт жорстокості у ставленні до мирного населення вчинили в роки війни фашисти у Вінниці. У місцевій психіатричній лікарні за вказівкою гестапо хворим вводили внутрішньо розчини ціанистого калію, миш'яку, інших отруйних препаратів. Архівні матеріали, що зберігаються в управлінні СБУ у Вінницькій області, свідчать, що в такий спосіб відправили на той світ приблизно 700 хворих. Більше тисячі — розстріляли. Лікарню закрили. А в її приміщенні влаштували казино для офіцерів зі ставки Гітлера «Вервольф».

Сталося це напередодні першого приїзду до Вінниці фюрера. Тодішній завідувач відділу охорони здоров'я міської управи доктор медичних наук Георгій Станіславович Г. саме цим пояснював раптовий «напад» фашистів на специфічний лікарняний заклад. Це був ще один приклад геноциду нацистів у ставленні до єврейського населення. В Ізраїлі дослідники геноциду досі розшукують документи, пов'язані з вінницькою трагедією.

Сто грамів хліба на добу і вода з-під крана

На початку серпня 1941-го у німецькій фельдкомендатурі у Вінниці у завідувача лікарняної частини доктора Сепца відбулася нарада, на якій йшлося про утримання хворих у психіатричній лікарні. Норми харчування було зменшено до... 100 грамів хліба на добу. Та й то неякісного. Ось що написав з приводу харчування й утримання хворих, а далі — їх знищення доктор медичних наук, професор Георгій Станіславович Г. Його заява, зроблена у післявоєнний час, зберігається в архіві СБУ. Після окупації Вінниці він керував відділом охорони здоров'я міської управи.

— М'яса і жирів хворі не отримували взагалі, хоч лікарня мала велике підсобне господарство. Тут утримували 50 корів, 40 свиней, були ділянки для вирощування картоплі, овочів. Але всі запаси, які лікарня мала на півроку, вилучили. Я звернувся до гебітскомісара Вінниці Маргенфельда з проханням краще годувати хворих, бо вони вже так виснажені, що зафіксовано випадки голодної смерті. Мені відповіли, що для психічно хворого достатньо і 70 грамів хліба.

У березні 1942-го, йдеться далі у заяві професора Г., лікарню оглянув головлікар Житомирського генералкомісаріату доктор Несн. Після того з Житомира прибув каральний загін. На території лікарні розстріляли приблизно 400 психічнохворих. У квітні Маргенфельд запропонував ліквідувати лікарню.

— 250 хворих направили у Хмільник, де їх розстріляли, а 100—120 перевели у приміщення колишнього другого будинку ув'язнення, де було організовано шось на зразок психіатричної лікарні. Там їх умертвили різними методами. Мені відомо, що в психіатричній лікарні були випадки умертвлення людей шляхом внутрішнього введення в їхній організм ціанистого калію, миш'яку, формаліну, — йдеться у заяві професора.

У документі згадується ще один епізод. «Восени 1941-го, — читаємо далі, — завідувач лікарняної частини фельдкомендатури доктор Сепс передав через мене папір для директора психіатричної лікарні. У ньому було сказано, що фельдкомендатура виступає проти умертвлення хворих отруйними речовинами».

Професор, за його роз'ясненням, припускає, що фашисти в

Вінниця. Головний корпус обласної психоневрологічної лікарні ім. Ющенка. Тут у роки війни фашисти влаштували казино.

«Г. Е. Л. за вироком ВТ військ НКВС Вінницької області від 21—23 липня 1945 року засуджений до вищої міри покарання. Вирок виконано».

Фельдшерів, які умертвляли пацієнтів, після війни засудили до вищої міри

З протоколу допиту поліція Ж. (5 липня 1944 року):

— На допиті 2 липня 1944 року ви сказали, що у вересні 1941 року вивозили і скидали в ями тіла хворих, умертвлених отрутою. Хто їм робив уколи у вени?

— Фельдшер Г., імені його не пам'ятаю, фельдшер Д., як його звати — не знаю, і фельдшер П., імені теж не знаю. Отруту вони вводили хворим у своїх кабінетах, куди сторонніх не допускали. Я двічі відвозив тіла таких мертвих і скидав у ями. Було це у вересні 1941-го. Я відвіз у ями 20 осіб, яким вводили перед тим отруту. Про це я вже казав на попередньому допиті.

— Скільки разів ви ввели в ями розстріл психічнохворих?

— Тільки один раз. Це було приблизно у жовтні 1941 року. Було це так. За розпорядженням головлікаря Ч., я десь 20 хворих відвіз у палату в четверте відділення. Там їх охороняв. Коли мені казали, по два чоловіки випускав. Поліцаї Ш. і П. супроводжували цих людей на розстріл в кар'єр. Розстрілювали їх німці. Вбитих Ш. і П. скидали в ями. У той день всього розстріляли приблизно 40. Був випадок, коли я вивіз психічно хворих євреїв на вулицю Козицького. Там їх німці сажали на машини і кудись відвозили.

«Жирового прошарку під шкірою не виявлено...»

29 квітня 1944 року вінницька міська комісія з обліку збитків, завданих фашистськими загарбниками, детально зафіксувала факти трагедії, що мали місце на території психлікарні у складеному нею акті. Цей документ також зберігається в архівах обласного управління СБУ. Саме в той день, тобто 29 квітня, за участю членів комісії було проведено ексгумацію і розтин трупів психічно хворих, яких за вказівкою гестапо медики відправили на той світ. В акті зазначено, що на час окупації Вінниці у психлікарні перебували близько двох тисяч хворих.

«На підставі знайдених лікарняних документів комісія встановила, що у лютому 1942 року з аптеки лікарні було взято ціанистої ртуті 70 грамів та окису ціанистої ртуті 50 грамів».

В акті також названо місця захоронення знищених хворих. Обстежено, зокрема, піщаний кар'єр на березі річки Вишенька, де в канаві закопано приблизно 800 трупів розстріляних психічнохворих. Це місце фашисти перетворили на звалище сміття і нечистот. На цвинтарі біля лікарні комісія виявила 18 могил розміром 3—4 метри завширшки та 2—3 метри завдовжки, завглибшки 5 метрів. Під час ексгумації було виявлено по 40—50 трупів у кожній з могил.

«Жировий прошарок під шкірою відсутній, — зазначається в акті. — Кишково-шлунковий тракт — порожній. Розтини трупів засвідчили факти крововиливу на поверхні серця. Це є наслідком токсичного впливу отрути на серцево-судинну систему. Комісія встановила, що на цвинтарі захоронено понад 700 хворих, які померли внаслідок отруєння».

У квітні 1942-го психіатричну лікарню розформували. В її приміщенні фашисти влаштували саторій та казино під назвою «Вальгтоф» для офіцерів зі ставки Гітлера «Вервольф».

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.
Фото автора.

КОМЕНТАР

Зоя Шайтанова, начальник підрозділу УСБУ у Вінницькій області:

— Ми зобов'язані донести правду про злочини фашизму нинішньому і наступному поколінням. Особливо тепер, коли дехто намагається переписати історію. Не визволення несли німецькі війська, як вважають окремі представники молодого покоління. Викладені вище факти жорстокості у поводженні з мирним населенням — ще одне підтвердження того, що сів фашизм у Європі.

У жовтні минулого року ми надали копії матеріалів зі свого архіву одній з державних структур Ізраїлю, яка продовжує розслідувати злочини фашизму проти людей.

Як скоробагатки з'їдають села — разом з пам'ятними та історичними місцями

«Чуден Днепр при тихой погоде... Редкая птица долетит до середины Днепра!» — ці гоголівські рядки знає кожен. Та не всім відомо, що писав це Гоголь після гостин у свого земляка, першого ректора Київського університету Михайла Максимовича. Саме тут, у селі Прохорівці тодішнього Золотоніського повіту, де мешкав Максимович, Гоголь і побачив «чуден Днепр». Мальовничу Прохорівку знав і Шевченко. Він також гостював у Михайла та Марії Максимовичів, у 1859 році написав їхні портрети, працював над поемою «Марія». Збирався навіть оселитися біля Михайлової Гори — хутора, де була садиба його друзів. Але 1861 року поет знайшов вічний притулок на горі Чернечій. А Максимовича через 12 літ після Шевченка поховали на його улюбленій Михайлової Горі.

За часів СРСР співробітники Шевченківського заповідника в Каневі вели безкомпромисну боротьбу проти намірів розпочати промислове будівництво на лівому березі Дніпра навпроти Чернечої гори. Тоді вдалося відстояти недоторканність канівського довкілля, створити заказник «Тарасів обрій», зберегти легендарну Михайлову Гору. Однак у незалежній Україні «своя» влада з неменшим запалом взялася за «облаштування» придніпровських ландшафтів. Нинішні «шанувальники» національної спадщини взялися забудувати краєвид, що відкривається з Чернечої гори, потворними віллами-фортецями, «з'їдаючи» сільські хати, знищуючи самотутній колорит старого українського села. Врешті, заповідний «Тарасовий обрій».

Тепер протестують не тільки вчені-шевченкознавці, піднялися селяни. У прохорівців відбирають не лише успадковані від дідів-прадідів землі, луки, пасовища. Їх позбавляють природного середовища, звичаєного укладу життя, вільного пересування по території своєї громади.

Ось такий альянс

Село Прохорівка — за кілька кілометрів південніше Канева на лівому березі Дніпра. З одного боку — могутня ріка, з другого — предковичний ліс. Тиша довкруг, цілюще повітря й до Києва рукою подати. Не дивно, що місцину цю облюбували кияни. Прохорівці кажуть, що скоро їх буде більше, ніж корінних жителів.

Гарно в Прохорівці. Шкода тільки, що, їдучи дорогою впродовж кількох кілометрів, не побачиш Дніпра, бо він — за високим парканом, прикритим військовою камуфляжною сіткою. Й не розбереш: чи то бази відпочинку, чи мисливські господарства, чи приватні «хатинки» — все на один копил.

Неспокійно нині в Прохорівці. Кілька разів жителі села на сходках протестували проти намірів влади виділити в приватну власність 9 гектарів прохорівської землі, що прилягає до Дніпра. Люди побоюються, що буде те саме, що сталося внаслідок розростання такого собі об'єднання «Альянс».

— Ще десять років тому наші люди випасали худобу на березі Дніпра, — каже активістка «руху

Фото Лідії ТИТАРЕНКО.

опору» Оксана Свириденко. — А зараз не тільки луків не стало, стежку до води годі знайти. Там приїжджі спершу три будинки поставили. Для селян залишався ще вихід до Дніпра. Та поволі новосели, які іменували себе об'єднанням «Альянс», забудувалися далі. Зараз там ціле селище, яке повністю перекирило доступ до берега і Дніпра.

За словами пані Свириденко, селяни зверталися і в райвідділ земельних ресурсів, і в прокуратуру, але там лише руками розводили. Мовляв, удіяти нічого не можемо. Забудовники справно платять штрафи за самозахват. Ось такий альянс.

«Незлим тихим словом» згадують селяни колишнього голову села Сергія Стрільця, який «двадцять років тут панував, а перед останніми виборами без згоди прохорівців надав в оренду кілька гектарів землі — від «Масми» до Коноплянки». Після цього «гешфту» у селі залишився вільним лише дев'ятигектарний шмат узбережжя. Саме його сільська влада запланувала передати в оренду на 49 років малому підприємству «Оріховка». Орендарі збиралися поставити на узбережжі базу відпочинку, за це пообіцяли прокласти до Прохорівки газопровід і газифікувати за свій кошт соціальні об'єкти села. А згодом забажали взяти землю в приватну власність. Написали в сільраду заяву від імені десяти осіб, просили виділити кожному по 25 соток під будову й 74 — під ведення особистого селянського господарства...

Тоді й піднялася у селі буча. Люди збиралися на сходки, писали в різні інстанції, протестуючи проти намірів своєї влади.

— Чи є межа людському цинізму й жадібності? — каже про «нових українців» Оксана Свириденко. — Як можна землю, де росте розкішний бір, надати під підсобне господарство?! Я зверталася у земвідділ. Там пояснили, що нові хазяї вирубають ліс і посаджать городи. Це нормально? Наші люди одвіку користувалися узбережжям, ходили до лісу по гриби, збирали лікарські трави, відпочивали. Як відамо скоробагаткам ще й цю землю, через кілька літ у нас не буде проходу до Дніпра зовсім...

Ділянка, на яку зазіхнули багатії,— продовжувала Оксана, — прилягає до луків. Там селяни випасують худобу. Я більш ніж упевнена, що забудовники скоро залізуть і туди, на Чайне, з'єднають свої володіння з селом, а потім з'їдять і село. Старовинна козацька Прохорівка, де запорожці збудували храм, описаний самим Гоголем, де Тарас Шевченко милу-

вався Дніпром, їм не потрібна. Вони хочуть зробити тут свої «Канари». Нам тоді тут не тільки жити, а й дихати не дадуть...

Продати землю, щоб провести газ?

До Прохорівської сільради належить ще сусіднє село Сушки. Там уже почалася газифікація, в Прохорівці — ще ні. Не вистачає грошей. За продані раніше сім гектарів землі сільрада виручила лише 700 тисяч гривень. Депутати розділили цю суму на два газові кооперативи — в Прохорівці й Сушках. Прохорівці обурилися: земля наша, а гроші дали й сусідам! Утім, головне невдоволення від того, що дешево продано семигектарну ділянку.

— Якби ту землю віддали хоч за два мільйони гривень, протестів, очевидно, не було б, — поділився міркуваннями депутат сільради, директор Сушківської загальноосвітньої школи Анатолій Якименко.

Може, й так. Але жителів обох сіл цікавить одна деталь: кому за такою ціною було продано ті 7 гектарів? Учителька Сушківської школи, депутат райради Любова Павліченко стверджує, що на її депутатський запит до владних структур про те, хто купив ту землю, чому заплатив за неї мізерну суму і навіщо її взагалі було продавати, так ніхто й не відповів.

Тепер виникли суперечки щодо нової ділянки землі.

— Ці дев'ять гектарів особливої цінності не мають, це не орні землі, не заповідні, не пасовища, їх треба терміново продавати, — однозначно вважає Анатолій Якименко. — Ми підрахували, що на 11110-кілометровий підвідний газопровід до Прохорівки необхідно близько 4,5 мільйона гривень. Мале підприємство «Оріховка» готове заплатити цю суму, яка піде на благо громади.

З думкою директора школи не погоджується багато прохорівців. Особливо про те, що за газові труби потрібно платити прадідівською землею. Труби згодом поіржавіють, а що ми внукам залишимо?!

На сполох ударив Ілленко

Звістка про скандальний продаж наддніпрянських земель докотилася й до Президента України Віктора Ющенка. Перебуваючи минулої осені у Каневі, він дав доручення органам влади «розібратися з ситуацією, що склалася в селі Прохорівка з виділенням 9 гектарів землі...».

Відповідні служби почали вивчати ситуацію, що склалася у Ка-

нівському районі. Тим часом голова села Віталій Дошка в телефонній розмові з кореспондентом «Голосу України» переконував, що розбиратися і писати «взагалі нема про що».

— Ніхто не передаватиме у приватну власність ті дев'ять гектарів, через які колотиться село, — казав Віталій Григорович. — Бо то землі державного лісового фонду. Я здогадуюся, — продовжував голова, — звідки ноги ростуть у цього скандалу. Є в нас у селі дачник-киянин, кінорежисер Юрій Ілленко. У секретаріаті Президента він розповів, що на тій території росте сосна Гоголя, дуб Шевченка й стоїть пам'ятник Максимовичу. Все те в нас є, але — на Максимовій Горі, за 5 кілометрів від ділянки, яку ми буцімто хочемо продати...

Ось така логіка сільрадівського ватажка. Іншої думки про збереження національних святинь голова Черкаської облдержадміністрації Олександр Черевко. На розширеній нараді за участю керівників обласних силових структур, судової гілки влади та фіскальних органів очільник області піддав гострій критиці ті органи місцевого самоврядування, котрі бездумно передають в оренду чи продають землі, які споконвічно належали громаді. Причому сільські голови роблять це не публічно, без громадських слухань і схвалення. А новітні землевласники, обікравши і обдурили людей, роблять з колишнім народним добром, що їм заманеться.

— Виконуючи Указ Президента про дотримання вимог законодавства щодо використання земель, — сказав Олександр Черевко, — ми наполегливо добиватимемося нового статусу для узбережжя Дніпра. А саме — надання наддніпрянській землі та лісовому фонду прав національних заповідників. Крім того, при облдержадміністрації діятиме спеціальна комісія, котра наведе порядок у землекористуванні. Я впевнений, — наголосив голова ОДА, — розбазарюванню землі буде покладено край.

За умови, хочеться додати, якщо до цієї роботи на повну силу підключаться правоохоронні органи. Бо досі вони не помічали, як дежкі «війти» за півроку-рік після свого обрання та «вирішення земельних питань» пересідали з потертих «жигулів» на блискучі іномарки. Стражі закону, очевидно, щиро вірили, що «форди» та «фольксвагени» з'являлися у гаражах сільських голів виключно за їх скромну зарплату...

Лідія ТИТАРЕНКО,
Володимир БЕЗУГЛИЙ.
Черкаська область.

У НОМЕР

► ЛУГАНСЬК

Аграрники готуються до польових робіт

За даними Головного управління агропромислового розвитку Луганської ОДА, в регіоні відремонтовано і підготовлено до роботи 80 відсотків парку тракторів і 94 відсотки посівної та ґрунтообробної техніки. Це відповідає графіку підготовки технічних засобів до проведення весняно-польових робіт на цей період. За останні роки агроформуваннями області придбано 37 посівних комплексів та універсальних сівалок. Збільшення технічного парку дасть змогу провести сівбу ранніх зернових і зернобобових культур в оптимальні агротехнічні строки. За підрахунками фахівців, у поточному році сучасною технікою буде засіяно до 45 відсотків посівних площ. Окрім того, у господарствах області накопичено 6,4 тисячі тонн пального.

Алла АНТІПОВА.

► ОДЕСА

Бразильській свинині дали відкоша

Глупої ночі у Великомихайлівському районі міліціонери зупинили для перевірки колону великовантажних автомобілів, що рухалися з боку Придністров'я. Водії восьми автомобілів, громадяни Республіки Молдова, не представили жодних документів на вантаж, який перевозили. А він, тим часом, виявився контрабандним — у конфіскованих трьох тисячах коробок було 55 тонн свинячого окосту і корейки бразильського виробництва. За попередніми оцінками, вартість вантажу перевищує мільйон гривень. Нині проводиться санітарна експертиза заморського м'яса і з'ясується маршрут, яким свинину намагалися завезти в Україну.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

ПОВІДОМЛЕННЯ про проведення чергової Конференції учасників АсМАП України,

Відповідно до рішення Ради АсМАП України від 20.12.2007 р.

Провести 3 квітня 2008 року о 15 годині чергову Конференцію учасників АсМАП України з наступним порядком денним:

1. Звіт про роботу Президента та Ради АсМАП України за 2007 рік.
2. Звіт Ревізійної комісії АсМАП України за 2007 рік.
3. Затвердження основних напрямків діяльності АсМАП України на 2008 рік.
4. Затвердження кошторису фінансово-господарської діяльності Асоціації на 2008 рік.
5. Про внесення змін до нормативних документів АсМАП України.
6. Затвердження рішень Ради АсМАП України про прийняття в дійсні та виключення з учасників Асоціації.
7. Різне.

Початок реєстрації делегатів — учасників АсМАП України о 13 годині 3 квітня 2008 року.

Місце проведення Конференції учасників АсМАП України: м. Київ, вул. Госпітальна, 12, конференц-зал Президент-Готелю «Київський».

Секретаріат АсМАП України.

ВЕЛИКА ПЕРЕРВА

«Слухи
в думку»

...Іду коридором шко-
ли і раптом бачу «те-
рориста». З криком
«Буду вирубати двері-
ма» дитя років два-
надцяти нікого не ви-
пускало і не впускало
до класу.

Знайомимось.
— Вибач, а ти терористом
тут працюєш?
Хлопчик знітився:
— Це не я, я нічого не
робив. Це вони!..
Запитала його, що означає
«вирубати», а він прошепо-
тів, що більше не буде, і
втік.
Навряд чи вплинула я на
нього, тому не сумніваюсь,
що наступної перерви «чоло-
вічок» скаже щось на зразок:
«Мужики, гайда когось замо-
чимо».

Манери хлопчачки запози-
чують, вочевидь, з телеба-
чення. Особливо помітними
стали зміни у лексиці
школярів після появи чис-
ленних серіалів, зокрема,
фільму «Кадети», де «блін»,
«заколебал», «сука» і «казь-
ол» — мало не через слово.
Послухаємо школярів. «Ти
на кого бублик кришиш? —
В смислі? — Це так у «Шан-
сі» Залевський казав... То на
кого ти грузиш?..»
Полюбляють дітки і пере-
рчення висловлювань, зви-
чайних, навіть не дуже відо-
мих афоризмів. У невеликому
колі спілкування саме оці
покручі стають «своїми».
Ось, наприклад, такі: «Не пе-
ревівся світ, хоч і без добрих
людей», «Одучився армію»,
«Це так неправда», «Хочу ру-
кою пахнути», «Дай кусочок
спіртіка на ватку», «Боса під-
лога», «Слухи в думку», «Я
утром сильно встав», «Са-
лов'їна Україна», «Зніми лап-
шу зі своїх вух і намотай йо-
му на роги», «Взуття по колі-
на в болоті», «Кислі очі».
Безперечно, відповідаль-
ність за виховання підрос-
таючого покоління несуть
батьки, вчителі та ЗМІ. Від
кого дістається дитині най-
більше?
Інна ТІЛЬНОВА,
студентка державного
педуніверситету
імені В. Винниченка.
Кіровоград.
Мал. Василя ФЛЮРКА.

Чому це за власний рахунок педагогів?

РЕЗОНАНС: УЧИТЕЛЬ ПРО НАБОЛІЛЕ

Автор статті «А що під шкільним килимом?» Іван
Ілляш («Голос України» від 12.10.2007) дивується,
що вчителі початкових класів змушені купувати
для навчально-виховного процесу все, крім під-
ручників. Хочу сказати, що до цього нас привчила
радянська влада.

Школа закуповувала табли-
ці, карти, прилади, діафільми,
грамзаписи тощо. Усе інше
(білий і кольоровий папір,
фломастери, альбоми, клей,
папки, олівці, ручки, мето-
дичну літературу) ми мали
придбати за власний кошт. До
того ж учитель був зобов'язан-
ий передплатити партійну,
комсомольську, фахову, мето-
дичну періодику. І ніхто не
нарікав, зазначте. Хоч і тоді
зарплата педагога була неви-
сокою, виконати директиву
можна було без особливих
наслідків для сім'ї.

Ми перейшли у демокра-
тичну державу, а школа так і
залишилася у 80-х. Учителі, що
почали свій педагогічний шлях
на пострадянських теренах,
коли мізерну зарплату випла-
чували із величезним запізнен-
ням, коли сім'ї педагогів біду-
вали, не розуміють, чому му-
сять витратити свої кошти на
потреби державного закладу.
Сьогодні виплата зарплат
стабілізувалася, ставки дещо
зросли (але ж за цінами не
встигають), та оформлення ка-
бінетів — обов'язок педагога.

А ще за наш рахунок про-
водяться різноманітні семіна-
ри, конференції тощо. Приї-
хали гості — 5—20 гривень
давай; наближається свято —
від 10 до 50 гривень незалеж-
но від того, будеш на ньому
чи ні (хочеш чи ні). А нещодав-
но проблему постраждалих у
Дніпропетровську теж
частково «вирішували» завдя-
ки добровільно-примусовому
пожертвуванню шкіл...
Чому так? Мабуть, тому,
що ми, вчителі, порядні, але
найменш захищені члени
«демократичного» суспіль-
ства.
Утім, не всі такі. Днями я
довідалася від своєї приятель-
ки, яка працює у славнозвіс-
ній столичній гімназії інозем-
них мов (єдиний в країні, до
речі), що директор установи
має такий сімейний бюджет,
який дозволив їй торік у сер-
пні разом із дочкою відпочи-
ти у Болгарії, у вересні (теж

удвох) побувати в Туреччині,
а в жовтні (знову ж таки не
одна) відвідати Китай. Їзди-
ли, звісно, за запрошеннями,
але дорогу сплачували з влас-
ної кишені. Це які гроші тре-
ба мати на «кишенькові» вит-
рати?
Моєї вчительської зарпла-
ти, зарплати чоловіка (пра-
цює на заводі) вистачає лише
на комунальні послуги, на не-
надто ситне харчування, та-
кий собі одяг та мінімальну
допомогу батькам-пенсіоне-
рам і дітям. Все!
Хто чоловік у директриси?
Може, міністр, який здатен
на одну лише дорогу викину-
ти чотири тисячі доларів?!
З'ясувалося, жіночка сама
виховує дитину... Вона, упев-
нена, гроші на кабінеті і зу-
стрічі гостей не витрачає...
Софія МУДРА,
вчителька
із тридцятирічним стажем.
Київ.

РОБОТА НАД ПОМИЛКАМИ

Професіоналів
треба цінувати

Міністр освіти і науки Іван Вакарчук узяв
участь у Всеукраїнській нараді заступників
начальників з питань професійно-технічної
освіти управлінь освіти і науки ОДА, на якій
обговорювали пріоритетні напрями розвитку
ПТО в поточному році.

Суспільство має усвідомити, що без кваліфіко-
ваної робочої сили не буде якісного життя, вважає
керівник галузі.
Підвищення привабливості ПТО залежить від її
зв'язків з ринком праці. Необхідно розширювати
спектр повноважень регіональних управлінь, ство-
рювати механізми фінансування з різнорівневих
бюджетів. Досвід уже маємо.
Торік, скажімо, фінансування ПТНЗ Львівської,
Харківської областей та Києва в експерименталь-
ному варіанті здійснювалося з обласних бюджетів
за рахунок коштів субвенції.
Міністр назвав позитивними результати експе-
рименту, зокрема, підкреслив: «Можливо, ми вста-
новимо перехідний період на три роки, щоб кожна
область визначилася, коли і які повноваження
вона може приймати від міністерства, співпрацю-
ючи із обласною радою».
Іван Вакарчук наголосив, що головною пробле-
мою є те, що профтехзаклади фінансуються з об-
ласного бюджету, а їхнє майно належить державі.
Слід врегулювати це законами.
Надзвичайно важливим чинником успішної ді-
яльності системи ПТО, на думку міністра, є «про-
думаний механізм формування обсягів державного
замовлення та контингенту загалом, бо на якість
робітничих кадрів негативно впливає розбалансо-
ваність між попитом та пропозицією».

«Детство мое, постой!»

ТРИВОЖНИЙ ДЗВІНОК

— Таточку, а Новий рік
— це майбутнє? — запитала
дочка.
— Так, сонечко моє.
— Шкода, скоро дитин-
ство закінчиться, — сказала
вона вже крізь сон.
Я здригнувся, подумав-
ши, що наших дітей нахаб-
но й цинічно позбавляють
дитинства. «Завдяки» ЗМІ
маленькі вже знають, що
означають слова «балдеть»,
«крутий», «бойовик»...
Подивіться, які мультки показує
TV. Одні назви чого варті: «Чокнуті
тачки», «Недоумки в космосі». А ху-
дожні фільми для дітей і підлітків?
Їхній сюжет на 80 відсотків заснова-
но на сексі, пияцтві, бійках, нічних
клубах і розгульному житті. У нас
що, свідомо калічать дітей? Невже
ми ось так просто віддамо їх у лабе-
ти аморальних і бездуховних?

Отут задумаєшся, яким буде Но-
вий рік і майбутнє дітей, онуків, а,
отже, і майбутнє країни. Одне оче-
видно: це залежить тільки від нас,
батьків.
Анатолій ЮРЧЕНКО.
Артемівськ.
На знімку: дитинство з нами.
Фото автора.

Започаткуйте урок патріотизму

Як стало відомо організації «Патріот України» з повідомлень ЗМІ, зокрема
«Голосу України», з вересня в українських школах мають запровадити факультативний курс «Толерантність».
Висловлюємо рішучий протест проти введення цього курсу в навчальну програ-
му шкіл і вимагаємо ввести обов'язковий предмет «Учуся бути патріотом України».
Просимо залучити до розробки програми цього предмету педагогів, науковців
і представників українських громадських організацій патріотичного спрямування.
Сергій БЕВЗ,
голова міської громадської організації «Патріот України».
Київ.
Р. S. Члени організації недавно пікетували МОНУ і передали звернення мініс-
трові освіти і науки.

Школа, яка НЕ школа

ТОЧКА ЗОРУ

«Якщо людина не крокує в ногу
зі своїми супутниками, можливо,
їй вчуваються звуки іншого мар-
шу», — писав Генрі Торо.

Серед відповідей фіналістів конкурсу
«Найкращі школи Росії 2004» на запитан-
ня «Яка школа є найкращою?» мені
особливо запала в душу така: «Школа, яка
НЕ школа». Я теж упродовж дванадцяти
років роботи директором гімназії, почу-
вши звуки іншого маршу, «йшов не в но-
гу», разом із своїми колегами
трансформуючи традиційне шкільне
середовище з тим, щоб вибудувати власну
версію «меташколи». Переконаний, що
сьогодні те саме має робити кожен педа-
гог, якщо він справді хоче добра нашим
дітям.
Американський вчений Джордж Ленард
більш як 10 років тому зробив висновок:
«Школа, якою вона постає нині перед на-
ми, вичерпала себе. Будь-яка спроба по-
ліпшити — а, по суті, утримати — сучасну

систему освіти лише відсуває її перед-
смертні корчі, незмірно збільшуючи фі-
нансові та соціальні витрати...».
Тоді він поставив і конкретне завдан-
ня: «Ми повинні змінити нашу націо-
нальну освітню мету: треба не модернізу-
вати школу, а споруджувати щось поза
нею — наземо це меташколою». Упро-
довж минулого десятиліття американська
освітня спільнота усвідомила, що робити,
аби розв'язати головну проблему на шля-
ху до реалізації цього завдання. Знову
прочитуємо Джорджа Ленарда: «Треба до-
помогти нашим учителям створити засно-
ване на взаємодії освітнє середовище,
розвиток сучасної «електронної техноло-
гії», здатної «сполучити учнів з цілим
всесвітом інформації», «розчинити стіни
класів» з тим, щоб зрештою досягнути
якісно іншого стану освіти, при якому
«замкнена в тугу шкарлупу модель освіти
залишиться лише згадкою, а школою ста-
не цілий світ».
Сьогодні можна констатувати, що за-
мість традиційної школи вони спромог-
лися-таки створити принципово нову мо-
дель організації освітнього середовища,
яка може бути зародком справжньої ме-
ташколи XXI століття.

Чому сьогодні йдеться про меташколу?
По-перше, нині вичерпались можли-
вості розвитку шкільної освіти на базі, яка
досі домінує і у середовищі освітянських
«генералів», і серед широкого педагогіч-
ного загалу.
По-друге, в інформаційну епоху зміни-
лось уявлення про те, що є освітою.
Системи освіти, які використовують
метазнання для організації навчального
процесу, орієнтованого на індивіда, є
формою «матеріалізації» метазнань.
Учителів нового тисячоліття вкрай не-
обхідне глибинне розуміння будь-якого
явища шляхом розвитку метазнання про
процеси, які лежать у його основі, саме
для того, щоб мати можливість допомогти
його пізнати дітям. По суті, йдеться
про необхідність напрацювання педаго-
гічних технологій метазнання. Звичайно,
це стане можливим, якщо місце педаго-
га-ремісника займе педагог-творець. Пе-
редові педагоги-практики це вже зрозу-
міли.
Віктор ГРОМОВИЙ,
голова Координаційної ради Асоціації лідерів
освіти України, заслужений учитель України.
Кіровоград.

Акціонерне товариство закритого типу «Сеніко» (АТЗТ «Сеніко»)

повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів Товариства, які відбудуться 31 березня 2008 року о 14:00 годині, за адресою: вул. Інститутська, 18, м. Київ, 01021.

- ПОРЯДОК ДЕННИЙ:**
- Обрання голови та секретаря зборів, затвердження регламенту зборів.
 - Про внесення змін до Статуту Товариства та затвердження його в новій редакції.
 - Про збільшення статутного фонду (капіталу) та емісію акцій АТЗТ «Сеніко» затвердження протоколу рішення про розміщення акцій, визначення уповноваженого органу та уповноважених осіб емітента щодо емісії акцій.

4. Переобрання генерального директора Товариства.
Інформація згідно статті 40 Закону України «Про господарські товариства»:

а) мотиви збільшення статутного фонду (капіталу): розвиток АТЗТ «Сеніко» та забезпечення діяльності Товариства; спосіб збільшення статутного капіталу: шляхом випуску нових акцій Товариства існуючої номінальної вартості; мінімальний розмір збільшення статутного капіталу 2 025.000 (два мільйони двадцять п'ять тисяч) грн.;

б) проект змін до Статуту акціонерного товариства, пов'язаних із збільшенням статутного капіталу;
«7.3 АТЗТ має Статутний фонд у розмірі 2 043.750 (два мільйони со-рок три тисячі сімсот п'ятдесят) гривень.

Статутний фонд АТЗТ поділено на 2 725.000 (два мільйони сімсот двадцять п'ять тисяч) простих іменних акцій номінальною вартістю по 0,75 (нуль гривень сімдесят п'ять копійок) гривень. Форма випуску акцій — документарна.

Інформація про кількість і співвідношення акцій, придбаних акціоне-рами АТЗТ, визначається та закріплюється незалежним реєстратором АТЗТ. Зміни у складі акціонерів АТЗТ, частина їх часток відображаєть-ся у реєстрі акціонерів, що ведеться незалежним реєстратором, у від-повідності із рішенням Загальних Зборів акціонерів АТЗТ».

в) дані про кількість акцій, що випускаються додатково та їх загаль-на вартість: додатково випускається 2.700.000 (два мільйони сімсот тисяч) штук простих іменних акцій загальною вартістю 2 025 000 (два мільйона двадцять п'ять тисяч) грн.;

г) відомості про нову номінальну вартість акцій: номінальна вартість акцій не змінюється і становить 0,75 (нуль гривень сімдесят п'ять ко-пійок) гривень;

д) права акціонерів при додатковому випуску акцій або їх вилучен-ні: акціонери користуються переважним правом на придбання додат-ково випущених акцій;

е) дата початку і закінчення підписки на акції, що додатково випус-каються: при додатковій емісії акцій Товариства, підписки на акції не проводяться; порядок і терміни закритого (приватного) розміщення акцій, їх оплата встановлюється загальними зборами акціонерів;

е) порядок відшкодування власникам акцій збитків, пов'язаних із змінами статутного капіталу: відшкодування акціонерам збитків, що можуть бути викликані збільшенням статутного капіталу не передбача-ється.

Реєстрація акціонерів — 31 березня 2008 року з 10:00 до 13:00 за адресою: вул. Інститутська, 18, м. Київ, 01021.

Акціонер, що має намір прийняти участь в загальних зборах Тowa-риства зобов'язаний мати документ, що посвідчує особу, для пред-ставників акціонера — доручення, оформлене у встановленому чинним законодавством порядку і документ, що посвідчує особу представни-ка. За умови присутності на зборах представника (довіреної особи) ак-ціонера, присутність самого акціонера на зборах не обов'язкова.

Ознайомитися з порядком денним зборів, можна за місцезнаход-женням Товариства: вул. Інститутська, 18, м. Київ, 01021.

БАТ «Шахта «Комсомолец Донбасу»
Продає свої активи:
Електричні двигуни постійного струму типу П2-800-255-8кУ4:
1. Зав №600Пс56. Випуску 1980 р.
2. Зав №Б00П199. Випуску 1980 р.
Договірна ціна одного двигуна - 1 320 000,00 грн.
Із комерційними пропозиціями звертатися за адресою:
86300, Україна, Донецька обл., м. Кіровське.
Тел./факс: 8 (06250) 6-20-05; тел.: 8 (06250) 6-12-40; 8 050 347 01 44 - Хаджинов Геннадій Панасович.

Господарський суд міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) визнав банкрутами та відкрив ліквідаційну процедуру стосовно: То-вариства з обмеженою відповідальністю «АГРОСЛУЧ» (01134, м. Київ, вул. Григоровича-Барського, 3, 156; код ЄДРПОУ 23844806), постанова №24/13-б від 23.01.2007 р.; Товариства з обмеженою відповідальністю «Торговий Майдан «Дюла-Гліус» (03191, м. Київ, вул. Лятошинського, буд. 4А/289; код ЄДРПОУ 34805053), постанова №23/60-б від 12.02.2008 р.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Бенедюка Сергія Степановича (03110, м. Київ, а/с 157; ліцензія серія АВ №081128 від 17.07.2006 р.).
Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікуван-ня оголошення за адресою ліквідатора та господарського суду міста Ки-єва.

БАТ «Шахта «Комсомолец Донбасу»
Продає свої активи:
1. Секції кріпіння FAZOS - б/у (виробник фірма FAZOS Польща) - 2003 рік випуску, термін експлуатації 47 міс.
Договірна ціна однієї секції - 108502,00 грн.
2. Вугільний комбайн Фамур KGS-245 - б/у (виробник - завод гір-ничого машинобудування «Фамур» Польща) - 1998 рік випуску, тер-мін експлуатації 47 міс.
Договірна ціна - 632 226,57 грн.
3 комерційними пропозиціями звертатися за адресою:
86300, Україна, Донецька обл., м. Кіровське.
Тел/факс: 8 (06250) 6-20-05, тел.: 8 (06250) 6-12-40 - відділ збуту.
Тел. моб. 8 050 347 01 44 - директор дирекції по збуту Хаджинов Геннадій Панасович.

Пані Осадчій Валентині
Оскільки позивач подав до суду по сімейних справах міста Рамат Ган позов за номером ТАМАШ 32590/06 проти Вас, як це вказано в позовній заяві, Вам необхідно подати заперечення, включаючи від-повідні документи (на підставі форми 43 б Положень), у відповід-ності до вимог Положення 343е (б)(1) на протязі 60 днів від дня публі-кації цього повідомлення.
У випадку, якщо Ви цього не зробите, позивач буде мати право на одержання судового рішення у односторонньому порядку, а та-кож на застосування усіх встановлених в такому разі процедур.
Засідання суду призначено на 13.04.2008 р. о 09.30
Арік Арец, адвокат
законний представник позивача
Вул. Менахем Бегін, буд. 48, Мігдалей Авів, 66184, Тель-Авів, Ізраїль
Тел. +972-3-5373406, Факс: +972-3-5373407.

БАТ «Шахта «Комсомолец Донбасу»
Продає канати сталеві б/у ді-аметром від 33 мм до 52 мм., довжиною від 600 м до 800 м.
Договірна ціна однієї тонни - 1 137.00 грн.
Із комерційними пропозиція-ми звертатися до 24.03.08 р. за адресою:
86300, Україна, Донецька обл., м. Кіровське.
Тел./факс: 8 (06250) 6-20-05; тел.: 8 (06250) 6-12-40 - відділ збуту.
Тел. моб.: 8 050 347 01 44 - директор по збуту Хаджи-нов Геннадій Панасович.

Постановою господарського суду Харківської області від 22.01.2008 р. по справі № Б-19/300-07 суб'єкта підприєм-ницької діяльності фізичні осо-бу-підприємця Липовецького Геннадія Аркадійовича, іденти-фікаційний код 2770918175, м. Харків, пров. Нахичеванський, буд. 7 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процеду-ру. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого П'яно-ва Сергія Васильовича. Для листів - 61007, м. Харків, вул. 2-ої П'ятирічки, буд. 15, кв. 33. Кредиторські вимоги прийма-ються протягом 30-ти днів від дати виходу оголошення.

Постановою господарського суду Сумської області (40011, м. Суми, пр-т Шевченка, 18/1) від 07.02.2008 р. по справі № 6/79-06 Науково-виробниче підприємство «Обласний тех-нічний інноваційний центр» у формі товариства з обмеже-ною відповідальністю (40009, м. Суми, вул. Білопільський шлях, 17, код 23293223) визна-но банкрутом та відкрито лікві-даційну процедуру. Ліквідато-ром призначено арбітражного керуючого Солдаткіна Сергія Вячеславовича (ліцензія серія АВ № 271729 від 16 березня 2006 р., адреса: а/с 30, м. Су-ми, 40014).

Господарський суд Київ-ської області (01032, м. Київ-32, вул. Комінтерну, 16) пору-шив справу № Б14/042-08 про банкрутство Приватного під-приємства «Леґіон» (09100, м. Біла Церква, вул. Леванев-ського, 44, кв. 78, код ЄД-РПОУ 32740644, р/р № 260073482401 в Білоцерків-ському відділенні АКБ «Мрія», № 26001301182274 в Білоцер-ківському відділенні АКБ «ПІБ»).

Розпорядником майна при-значено - Гусара І. О. (ліцензія Серії АВ № 307316 від 06.03.2007 р.), 01030, м. Київ, а/с № 29.

Господарський суд міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмель-ницького, 44-Б) визнав банкрута-ми та відкрив ліквідаційні проце-дури стосовно:
Товариств з обмеженою від-повідальністю «Корнамс» (03187, м. Київ, вул. Академіка Заболот-ного, буд. 2-а; код ЄДРПОУ 33397212), постанова №23/59-б від 12.02.2008 р.;

Товариства з обмеженою від-повідальністю «Прайскомптрей» (03187, м. Київ, вул. Заболотного, буд. 36, кв. 21; код ЄДРПОУ 34422621), постанова №23/54-б від 12.02.2008 р.;

Товариства з обмеженою від-повідальністю «Сопракбудторг» (02100, м. Київ, вул. Краківська, буд. 11-а; код ЄДРПОУ 34805415), постанова №23/56-б від 12.02.2008 р.;

Товариства з обмеженою від-повідальністю «Греверс» (02152, м. Київ, пр-т Тичини, буд. 20; код ЄДРПОУ 33884731), постанова №23/53-б від 12.02.2008 р.;

Товариства з обмеженою від-повідальністю «Балтек» (04112, м. Київ, вул. Оранжерейна, буд. 3; код ЄДРПОУ 34354159), постано-ва №23/55-б від 12.02.2008 р.

Ліквідатором призначено ар-бітражного керуючого Вершиніна Андрія Олександровича (03110, м. Київ-110, а/с 151; ліцензія серії АВ №176254 від 12.10.2005 р.).

Претензії кредиторів прийма-ються протягом місяця з дня опублікування оголошення за ад-ресом ліквідатора та господар-ського суду міста Києва.

До уваги акціонерів
БАТ "Артемівський холодильник"
Повідомляє, що чергові Загальні збори акціонерів БАТ "Артемів-ський холодильник" відбудуться 31 березня 2008 року о 14:00 за ад-ресом: Україна, м. Артемівськ, вул.Петровського, 135.
ПОРЯДОК ДЕННИЙ:
1. Звіт Голови правління про результати фінансово - господарської діяльності Товариства за 2005-2007 роки.
2. Звіт ревізійної комісії Товариства за 2005-2007 роки.
3. Звіт голови наглядової ради Товариства за 2005-2007 роки.
4. Про перейменування БАТ "Артемівський холодильник" у ТОВ "Ар-темівський холодильник".
5. Про продаж об'єктів незавершеного будівництва.
Реєстрація акціонерів буде здійснюватись з 13:00 до 14:00 в день проведення зборів.
При собі необхідно мати: документ, що посвідчує особу, представ-никам акціонерів - доручення на право участі у Загальних зборах ак-ціонерів, посвідчене згідно з чинним законодавством.
Довідки можна отримати за телефоном: (0627)44-52-79

До відома акціонерів
АТЗТ «Обухівський молочний завод»
повідомляє, що 10.04.2008 р. о 15.00 годині (початок реєстрації з 14.00) відбудуться загальні збори акціонерів АТЗТ «Обухівський молочний завод» за адресою: м. Обухів, вул. Каштанова, 1.
Порядок денний:
1. Звіт голови Правління про підсумки фінансово-господар-ської діяльності Товариства за 2007 рік. Розподіл прибутку за 2007 рік.
2. Звіт Ревізійної комісії.
3. Затвердження нового Статуту.
4. Довибори членів Правління і вибори членів Ревізійної ко-місії.
5. Про затвердження договору на ведення реєстру акціоне-рів з незалежним реєстратором АБ «Таврика», в зв'язку з його новою редакцією.
Правління АТЗТ «Обухівський молочний завод».

Товариство з обмеженою відповідальністю «ІНТЕРБРОКЕР»
Протоколом Зборів Учасників ТОВ «Інтерброкер» №1 від 11 лютого 2007 року, було вирішено припинити Товариство в ре-зультаті його ліквідації. Згідно діючого законодавства України, вимоги кредиторів приймаються протягом 2-х місяців за адре-сою:
вул. Басейна, 21-Б, оф. 11, м. Київ, 01004: тел.: 287-55-65, 288-03-13.

Уточнення до інформації про фінансовий звіт за ІV кв. 2007 р. АБ «ТАС—Бізнесбанк» (ліцензія № 84 від 18.10.2005) опублікованому в газеті «Голос України» № 18-19 (4268-4269) від 31.01.2008 р. в таблиці:			
Примітка «Окремі показники діяльності банку» назви колонок читати так:			
Рядок	Найменування рядка	На звітну дату	Нормативні показники
1	2	3	4
Далі за текстом...			

Постановою Господарського суду Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) від 21.01.2008 року по справі №2/273-Б колективне підприємство «Подільський торговий дім» (32300, м. Кам'янець-Подільський, пр-т Грушевського, 46, кв. 514, код ЄДРПОУ 22778266) було визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Аверкіну О. В. (ліцензія Міністерства економіки України серія АВ №176243 від 22.09.2005 р., адреса: Дунаєвецький район, с. Шатава, вул. Санаторна, буд. 2, тел.: 096-743-85-80).
Претензії кредиторів приймаються у встановлений законо-давством України строк.

ТОВ "КРІОГЕННІ ТЕХНОЛОГІЇ" (підприємство-банкрут)
Інформує про продаж майна підприємства-банкрута ТОВ "Кріогенні техноло-гії". До продажу пропонується **Лот № 1.** Об'єкт незавершеного будівництва - площею 4,5754 га - завод з переробки зношених шин, а саме :
1. Обладнання - установка РС -400 / 04-16 та DU - 200 / 03-02 вироб-ництва фірми INTEC Sondernachen GmbH.
2. Будівлі та споруди - блочна котельня "Виток - 4", незавершене будів-ництво виробничого корпусу, будівля прохідної з складом пального та ко-тельною, насосна, протипожежні резервуари, резервуари для збереження піно-утворювача, КНС, майданчик для зберігання відходів та азоту, автодороги, крі-огенні цистерни, газопровід, водопровід та підстанція 35/6 кВт.
Місце знаходження майна - Львівська обл., м. Дрогобич , вул. Зарічна, 52.
3. Проектні дані обладнання: переробка 25000 тон зношених шин на рік, при цьому вихід продукції скла-дає: гумогрануляту і гумового борошна (гумової крихти) - 16250 т, металевого корду - 6750 т, текстильного корду - 2000 т; виробництво покриттів для підло-ги - 1300 т на рік (200 тис.кв.м.); можливе виробництво гумових нашпальних та підрейхових прокладок для залізниць, гумово-бітумної мастики для аеродромів, ізоляційної мастики для покриття трубопроводів, модифікатору бітуму для Євро покриття, модифікатору бітуму для асфальто-бетонних доріг, гумового напов-нювача верхнього прошарку автодоріг, гумових переходів залізничних шляхів.
4. Початкова ціна продажу лота - 10 265 103,64 грн., з урахуванням пдв.
5. Умови продажу: засобами платежу є грошові кошти. Проведення розра-хунків за придбане майно здійснюється протягом 30 календарних днів з дня проведення торгів. Оформлення права власності за придбане майно та сплата державного мита здійснюється за рахунок покупця. Покупець попереджений, що в разі його відмови від підписання договору купівлі - продажу, сплачений га-рантійний внесок йому не повертається, торги за даною угодою вважаються та-кими, що не відбулися.
5. Реєстраційний внесок - 17 грн. вноситься на рахунок № 26009301260745 в Подільському від.ПІБ м. Києва, МФО 3221970, код ЄДРПОУ 22894896, одержувач філія " Київський аукціонний центр" ДАК "НМАЦ".
6. Гарантійний внесок для участі у відкритих торгах - 10% від початкової ці-ни вноситься на рахунок № 26008302260745 в Подільському від. ПІБ м. Киє-ва, МФО 322197, код ЄДРПУ 22894896. Одержувач філія "Київський аукціонний центр" ДАК "НМАЦ".
7. Кінцевий термін прийняття заяв - за 3 робочих днів до проведення тор-гів.
8. Відкриті торги відбудуться 20 березня 2008 р. об 11.00 годині за ад-ресом: м. Київ, вул. М. Раскової 15, 3 поверх.
9. Служба з організації та проведення торгів: м. Київ , вул. М. Раскової 15 , тел. 492-86-42, філія "Київський аукціонний центр" ДАК "НМАЦ". Ознайо-миться з майном можна за адресою його місцезнаходження.

16 лютого в Україні хмарно з проясненнями, часом невеликий сніг, слабка хуртовина. На дорогах подекуди ожеледиця. Вітер північно–західний, 7—12 м/с, місцями пориви 15—20 м/с. Температура вночі 10—16° морозу, вдень до 3—8° морозу, на Закарпатті й Південному узбережжі Криму вночі 2—7° морозу, вдень близько 0°.

Слово про мову

Пригадую, як ми, колишні шкільні друзі з села, а нас було троє, час від часу зустрічалися в Києві. З одним із них, з Валентином, я завжди розмовляв українською мовою, до речі, згодом він став академіком. А другий мій товариш, Микола, під час зустрічі майже благав мене, бодай хоч на його роботі, не розмовляти з ним українською, та, борони Боже, згадувати, що він із села. Це мене тоді смішило і дивувало. Гадав, звідки це в нього і що це з ним?!

Минули роки, я з гіркотою зрозумів, що не в Миколі справа. Перед очима, як на екрані, поставали віхи життя поневоленого українського народу, з ярмом на шії, спочатку царського режиму, а далі більшовицького. Для першого головним було «Єдина і неділима Росія», для другого — «Великий могутній Радянський Союз». Чим це скінчилося, ми знаємо, але ж якою ціною для українського народу, який віками прагнув незалежності.

Українська мова переслідувалася на офіційному і побутовому рівнях. Вживати українську ставало дедалі не престижніше. Почути її можна було хіба що у селі.

У ті роки багато селян, як то кажуть, хто хитріший, шукали кращої долі в містах та за кордоном. На селі залишалися немічні та «нехитрі». Це й створило стереотип, якщо ти розмовляєш українською — означає з села, а з села, значить «нехитрий». Не дивно, що люди соромилися своєї мови, вживання якої ставило клеймо.

Залишки такої психології живучі. Може і не в тій мірі, і не в усіх прошарках суспільства, але вони збереглися й донині.

Днями по телевізору показували, що у Києві проводять збір підписів про введення в Україні другої державної мови — російської. Якійсь молодик ехидно й радісно повідомляв, що з мовами все зрозуміло, бо навіть у столиці українську можна почути хіба що десь на Борщагівці.

Люди добрі, якщо це так, треба негайно бити на сполох! Україні потрібен закон «Про захист української мови». Вживання української мови має бути престижним і свідчити про високу культуру та інтелігентність людини, яка нею розмовляє.

Пригадую слова відомого поета:

*Хоч словом іншим володію.
Хоч знаю різних мов до ста,
Лиш на одній із них посмію
Відкрити до Матері вуста.
А Мати у нас одна — Українська земля. Українська держава!*

Ю. БОЙКО.

Овруч Житомирської області.

Один день пенсіонера з ощадкнижкою

НАПИШУ ВАМ І Я

Мені 84 роки, я інвалід Великої Вітчизняної війни І групи. Після смерті чоловіка залишилося чотири книжки в різних Ощадбанках за місцем проживання й колишніми місцями роботи його й моєї. Зраділа, коли довідалася, що має бути виплата по тисячі гривень на кожну ощадкнижку: буде трохи грошей і онукам, і на мої похорони.

16 січня, після хвороби, пішла в Ощадбанк N 284 по вулиці Маяковського, 51.

ФОТО З КОНВЕРТА

Жарт: якби їжа була надзвичайно чистою, то не треба було б мити руки перед їжею й чистити зуби після...

Володимир БОРИСОВ.

Київ.

Наперекір життєвим інтересам

Відкритий лист Прем'єр-міністру України

Вельмишановна Юліє Володимирівно!

Політичні події, що вирували восени минулого року в Україні, залишили поза увагою ще одну не менш важливу проблему, нав'язану чиновниками Укрзалізниці нам, жителям міст та сіл, які мешкають поблизу залізничної колії і користуються послугами електропоїздів маршруту Київ—Миронівка. Мова йде про так званий експеримент, який запроваджений всупереч здоровому глуздові та на шкоду злободенним інтересам тисяч громадян.

Ми глибоко вражені тим, що без згоди і погодження з нашими представницькими органами та наперекір життєвим інтересам багатьох тисяч пасажирів чиновники Укрзалізниці в листопаді минулого року змінили графік руху електропоїздів. Ліквідовано окремі маршрути та зупинки, а найбільш сприятливі за часом відправлення замінені на так звані експреси підвищеної комфортності, які ходять порожні. Вони не тільки

вдвічі подорожчали, але й зупиняються де заманеться і не відзначаються ні комфортністю, ні швидкістю, ні якісним обслуговуванням. Така акція — нищівний удар для студентів та працівників різних сфер діяльності, які вчаться чи працюють у Києві, для киян, що мають садово-городні ділянки вздовж залізниці. І це в той час, коли майже повністю ліквідовано автобусне перевезення.

В результаті маємо таке. Студентська молодь, учні технікумів, профтехучилищ, коледжів та ліцеїв, щоб потрапити на заняття, змушені перелаштовуватись на більш ранній час. Прибувши до Києва о 6.30 ранку, молодь дочікується початку занять на вулицях та у підвороттях за будь-якої погоди — адже адміністрації навчальних закладів раніше початку занять у приміщення не пускають. Якщо в цьому сенс турботи про набуття спартанського здоров'я та створення сприятливих умов (менше сплять) для засвоєння знань, то можна стверджувати, що попередні керівники Мінітрансу та Мінісвіти і науки свого добилися.

ФОТО ВАДИМА ПЕТРЕНКА

ЦЬОГО ДНЯ, 15 ЛЮТОГО

□ 1833. Помер Микола Гнєдич, російський поет і перекладач українського походження. Уславився перекладом "Іліади" Гомера. □ 1898. Народився Альфред Окснер, український ботанік, засновник школи ліхенологів (фахівців із лишайників). □ 1914. У Києві при судовій палаті створено кабінет наукової судової експертизи. □ 1922. У Гаазі відбулася перша сесія постійно діючого Міжнародного суду. □ 1947. В СРСР вийшов указ про заборону шлюбів між радянськими громадянами та іноземцями. (Скасовано 1953.) □ 1953. Народився український актор Анатолій Хостікоєв. □ 1969. Британський учений Р. Г. Едвардс уперше здійснив штучне запліднення яйцеклітини людини. □ 1989. Завершено виведення радянських військ з Афганістану.

Вдома онуки й правнуки зустріли, знову зробили уколи. З «швидкої» повідомили дільничного лікаря. Лікар виписав рецепт на 117 гривень.

Минулої весни за один день у мене було три «швидкі» протягом п'яти годин. Тоді лікарі воскресили, повернули до життя. Але як жити далі? Як бути? Що робити? Поясніть нам, 80—90-річним, допоможіть. Мені ГРОШІ на ліки потрібні, МОЇ гроші, а я не можу ходити... Чому перші особи держави не подумали про людей похилого віку, ветеранів та інвалідів? Але ж нас залишилося не так багато... І в черзі стоять одні старі — 75—80 років.

Єлизавета РИБАЛКО.

Одеса.

Вирішення питань чи все ж самораскрутка?..

На українському телебачення з'явилося безліч різних ток-шоу за участю політиків. Передачі цікаві, живі, емоційні. Вони допомагають глядачеві розібратися в процесах, що відбуваються в парламенті, побачити хто є хто серед депутатів, краще зрозуміти позиції різних партій відносно перебудови суспільства, країни. Хоча іноді створюється враження, що депутати на цих передачах займаються більше саморекламою, ніж вирішенням спірних питань.

Але я пишу не про це. Всі ці передачі виходять якісь однобокі — ми чуємо лише виступи депутатів, політиків і експертів. Люди на цих передачах, так само як і в житті, опиняються в ролі статиста. От я й пропоную створити нову телепередачу, в якій головними учасниками були б прості люди, а другорядними — слуги народу. Нехай народ ставить питання депутатам, а ті на них відповідають. Дайте слово народу. Дайте змогу простим громадянам висловити свою думку про ті чи інші суспільні проблеми в нашій країні, представити своє бачення України в майбутньому. Нехай люди скажуть своє слово про сьогоднішні закони, Конституцію, депутатів, уряд, Президента.

А нашим народним депутатам я б хотів побажати навчитися слухати свій народ. Як сказав німецький письменник і режисер Бертольт Брехт: «Проголошуючи промови, не затайте вуха».

Володимир СТРУЧКОВ.

Чернівці.

ському та яготинському напрямках. Та нам не віриться, що владі Києва болить голова за наші поневіряння. Тому ми звертаємося до Вас як Прем'єр-міністра України, як справжньої захисниці інтересів трудового народу, пенсіонерів та молодого покоління з проханням покласти край нестримній вакханалії на приміських залізницях і не тільки повернути графік руху поїздів до попереднього стану, але й доповнити його додатковими вранішніми та вечірніми потягами.

Ми впевнені, що новообраний очолюваний Вами демократичний уряд і новий вельмиповажний міністр транспорту та зв'язку Йосип Вікентійович Вінський у змозі розв'язати цю неординарну транспортну проблему, ліквідувати тісняву в пристойних електропоїздах і повернути втрачену попередньою владою довіру та повагу громадян.

З надією, мешканці Обухівського, Кагарлицького, Миронівського та Богуславського районів Київської, Горищенського та Канівського районів Черкаської областей — усього 1500 підписів.

Сторінку підготували Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО та Оксана КАЛУГІНА.

Редактор номера Віктор НІКІПЕЛОВ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)

українською й російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2008 рік: для фізичних осіб — 5,00 грн. та 3,00 грн.,

для підприємств і організацій — 15,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 161000.

ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13.

Зам. 420

ТОВ «Преслайн» м. Харків, вул. Північна, 12.

Зам. 9-1-243

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

ТЕЛЕФОНИ:

для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний

reklama@golos.com.ua — відділ реклами

let@golos.com.ua — відділ листів

foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

